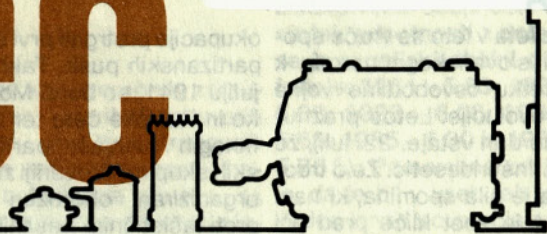


Emajlirec



glasilo delovne organizacije emo celje

LETO XXXVII - ŠT. 12-13 - 20. JULIJ 1987

Ob prazniku občine Celje

Leto med dvema občinskima praznikoma je naokoli. Iztekajo se zadnje priprave na občinski praznik 87, ki naj tako kot vsi dosedanj, prinese živ spomin na slavno obdobje narodnoosvobodilne vojne, na boj revolucionarnega optimizma in prijetno družabno razpoloženje. Leto, ki smo ga preživel med obema praznikoma, je bilo eno najtežjih. V splošni razvojni družbeni krizi smo doživljali intenzivne pretrese, ki kažejo, da še zdaleč nismo uspeli zagotoviti zadovoljivih vsebinskih premikov in se rešiti miselnih in materialnih spon starega industrijskega centra. Še vedno nas vse skupaj ogroža veliko število gospodarskih organizacij, ki poslujejo na robu uspešnega gospodarjenja. Te organizacije lahko usodno prizadene sleherni večji premik v okoliščinah gospodarjenja. Takšnih premikov pa je bilo in še bo veliko, celo neracionalnih in protislovnih, saj celotno jugoslovansko gospodarstvo pretresajo krči usodnega iskanja poti iz neučinkovitega ekstenzivnega v intenzivno gospodarjenje. Vse to pa se dogaja v razmerah strahotnih napetosti med razvitejšimi in nerazvitimi deli države.

Tako kot značilno za vse druge družbenopolitične skupnosti, imajo negativna gibanja v gospodarstvu neposreden in posreden vpliv na vse družbene dejavnosti. Zato preteklo leto ni bilo težko zgolj v gospodarstvu, ampak praktično tudi v vseh družbenih dejavnostih. To prihaja še zlasti do izraza v Celju, ki ima v vlogi regijskega središča sorazmerno bogato razvite druž-

bene dejavnosti. In prav omejevanje družbenih dejavnosti ter s tem družbenega standarda vnaša največji nemir.

Vsekakor so bile razmere v občini kritične do te stopnje, da so si zaslužile in si še zaslužijo posebno pozoren odnos in izredno preudarno ukrepanje. Zato je prav, da jih vidimo jasno in o njih govorimo brez sprenevedanja tudi ob takšni priložnosti, kot je občinski praznik, še zlasti, če je le-ta posvečen hrabrim borcem, ki so znali v neprimerno težjih okoliščinah zbrati pogum in revolucionarni naboje za pozitivno spreminjanje sveta. Ki so znali brez zadržkov in predsodkov možato sprejeti bitko za samobitnost, človeško dostojanstvo v najtežjih okoliščinah in boljši jutri.

Tudi danes je za nas vse skupaj, spoštovane občanke in občani, le ena edina možnost. Danes in tukaj se moramo spopasti s problemi in v razmerah, ki nas obkrožajo, poiskati načine in poti, ki bodo dobre za nas in širšo skupnost, ki ji pripadamo.

Za nas vse skupaj je temeljnega pomena uspešno gospodarjenje. Ne obstoja teoretični, kakor tudi ne praktični razlogi, oziroma opravičila, da so nekatere naše gospodarske organizacije na dnu po uspešnosti poslovanja v svojih panogah oz. podskupinah dejavnosti. Oblikovati moramo načelo po katerem morajo biti vse naše organizacije med najuspešnejšimi primerljivimi organizacijami v svoji panogi. To mora postati njihova javna odgovornost v občini. Za doseganje takšnega položaja jim moramo nuditi vso potrebno moralno in strokovno politično pomoč, jih na vse načine stimulirati, vendar tudi dosledno vztrajati na kadrovskih zamenjavah tam, kjer nočejo, ne znajo ali kakor koli drugače ne zmorejo izkoristiti dosegljivih možnosti. Na novo moramo pričeti razvijati in takoj uporabljati številne kvalitativne prvine uspešnega gospodarjenja, od sodobne in dinamične kadrovske politike, preko negovanja kvalitete proizvodov, pa vse do

najrazličnejših tehnik strokovnih racionalizacij.

V občini smo se v tem letu radi pohvalili, da smo ustvarili 1,6 milijarde dinarjev inovacijske gospodarske koristi. Vendar kakšno je lahko opravičilo, da jih vržemo sleherni leto vsaj petkrat toliko čez rame; namreč, takšen bi lahko bil v naši občini inovacijski donos ob srednje dobro organizirani inovacijski dejavnosti v sleherni organizaciji združenega dela v Celju.

Prepričan sem, da mora biti takšno naše skupno razmišljanje, če hočemo preokreniti gospodarsko drsenje naše občine navzdol. Če hočemo oblikovati novo samoupravno gibanje za uspešno gospodarjenje. Prepričan sem tudi, da to tudi zmoremo in da vemo kaj vse moramo za to storiti. Realno postavimo cilj, da mora biti naša občina po gospodarski vitalnosti ponovno v samem vrhu najuspešnejših v Sloveniji!

Razumljiva pa je krepitev gospodarske uspešnosti le naš posredni cilj. Naš glavni cilj je nenehno izboljše-

vanje kvalitete življenja, ki naj dobi svoj odraz v visoki bivalni kulturi, v urejeni in ustvarjalni klimi. Gledano iz gospodarskega zornega kota, ima Celje vse možnosti, da postane mesto inovacij. Imamo nekaj izhodiščnih prvin, ki bi ob sistematičnem sproščanju in organiziranju ustvarjalnih ljudi, omogočilo nepredvidljive pozitivne premike.

Seveda pa prvine inovacijske klime niso zgolj na gospodarskem področju. Velik vpliv ima politična kultura okolja. Morda nam na tem področju manjka največ. Veliko bomo morali storiti tako za načelnejše družbenopolitično delo, za višjo raven strokovno političnih izhodišč in priprav, kjer je zlasti nevdržno pomanjkanje ekspertnih znanj, in nenazadnje za sodobno, provincialnih spon osvobojeno, informiranje.

Kljub zaostrenim kriznim razmeram so velike možnosti rezultatskih premikov tudi na vrsti drugih področij bivalne kulture; na področju družbenih dejavnosti, krajevne samouprave, dejavnosti društev, javnih družabnih prireditev, pri izboljševanju življenjskega okolja, urejenosti in izgleda občine itd. Vse to pomeni neizčrpne možnosti ustvarjalnih iskanj. Priložnostni sestavek, ki je pred vami, ima le namen spodbuditi predpraznično vzdušje ustvarjalnega razmišljanja, ki, če tudi ne celovito, želi prispevati k realnemu optimizmu o naši skupni usodi v sicer krizno zelo zapletenih razmerah. Je tudi izziv stare resnice, da so bile krize vedno tudi čas družbeno razvojnih čiščenj, kjer so imeli ustvarjalni in delovni več šans kot dremavi in razvajeni.

Vsem želim prijetno praznovanje in veliko sreče in uspeha pri delu.

Predsednik
Skupščine občine Celje
Tone Zimšek



Vsak naj temeljito opravi vsaj to, kar lahko!

Praznik aktivnega slovenstva

Iz leta v leto se vrača spomin slovenskega naroda k začetku osvobodilne vojne in revolucije. Letos praznujemo dan vstaje, 22. julij, že šestinštirideseti. Zelo trdoživa je sila spomina, ki nam spet in spet kliče pred oči čas, ko so morečo gluhoto

okupacije pretrgali prvi streli partizanskih pušk. Takrat, v juliju 1941, so borci Molniške in Rašiške čete ter borci mnogih manjših partizanskih skupin v Sloveniji začeli organiziran oborožen boj proti fašističnim nasilnikom, ki so razkosali in podjarmili z

vso Jugoslavijo vred tudi našo ožjo, narodno domovino.

Dan vstaje praznujemo zato, ker je to rojstni dan »aktivnega slovenstva«. S tem pojmom, vnesenim v temeljne točke svojega programa, je Osvobodilna fronta označila stremiljenje po preobratu v značaju slovenskega naroda. Ko je spregovorilo orožje, je bil to znak, da se je zapisana programska črka prevrednotila v dejanje; da je dolgoletno delo KPJ in še zlasti delo počebinske KPS med množicami slovenske ljudske fronte obrodilo sad; da so Speransove vizije začele dobivati potrdilo; da so stoletne sanje o zvezi jugoslovanskih narodov – izneverjene v versaillski tvorbi – v uporniškem nastopu Tita in njegove prenovljene partije naposled zadobile stvarno podlago.

Potrebna je bila neizrekljiva moralna moč, da je poldrug milijon Slovencev začel oboroženi boj proti fašistični pošasti. Upor se je začel v času, ko je bil Hitler strl domala vse evropske države, osvojil nebo nad Britanijo, prodiral k Suez in so njegove tankovske armade gazile prek milijonov trupel v osrčje Sovjetske zveze. V tistem hudem trenutku so Slovenci kar naenkrat nehali biti neju-naški, hlapčevski, lojalni, katoliško pacifistični narod. Akcije prvih partizanskih čet so odprle in zapečatile značajsko spremembo, ki je v poznejših štirih letih krvavega boja do temeljev pretresla našo narodno bit.

Vemo, kako se je »aktiviranje slovenstva« nadaljevalo po letu 1945; do kod je seglo v času obnove in prvih petletk; kako silen nov vzgib je dobilo po resoluciji informbiroja. Vemo, do kolikšnih globin je to aktiviranje presnovalo tkivo našega naroda v desetletjih, ko sta se razmahnila socialistično samoupravljanje in socialistična demokracija ter nas je gnala naprej Titova politika neuvrščenosti. Odprli smo se svetu, postali svobodna,

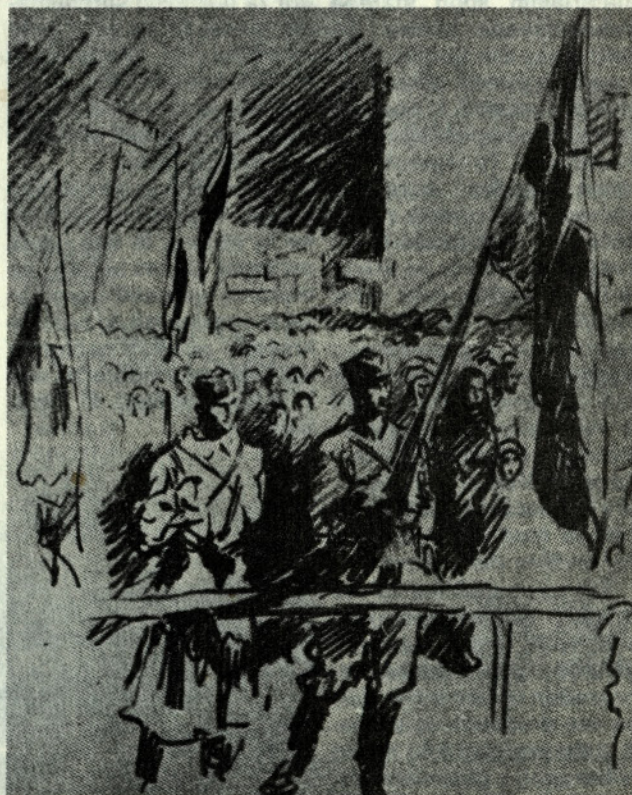
neodvisna, suverena republika znotraj SFRJ; z jugoslovanskimi narodi in narodnostmi nas je vseskozi vezalo neporušljivo bratstvo. Veliko razlogov smo imeli, da smo začeli pozabljati svojo predrevolucijsko majhnost.

Če se vsega tega zavedamo, nam bo mogoče v sebi zbrati moč, da bomo premagali sedanje stiske, ki nas grozijo potisniti nazaj – v odvisnost in nesvobodo. Ne kaže nam kaj dosti ugibati, po čigavi neposredni krivdi smo zabredli v te mizerije, temveč zavihati rokave, napeti vso silo rok in uma ter storiti vse, da se pretolčemo iz obroča, v katerega nas zažema stari sovražnik kapitalizma. Prebili bomo ta obroč, če bomo ne le v besedah, marveč z dejanji potrdili, da ohranjamo vzor aktivnega slovenstva, katerega je za vse čase in razmere vzpostavila vstaja leta 1941.

Zdaj nam ne gre za narodov fizični obstanek, ki bi ga bilo treba reševati s puško v roki. Vendar gre spet za vo-

no, za tiste vrste vojno, ki jo je imel v mislih Boris Kraigher, ko je leta 1964 oklical prvo gospodarsko reformo. V sedanji vojni ne bo tekla kri, teči pa bodo morali neusahljivi potoki ustvarjalnih naporov in odpovedi. Kos jim bomo, če bomo obudili v sebi enako moralno moč, kakor smo jo morali prebuditi leta 1941. Kakor smo morali takrat premagati svojo značajsko upogljenost, tako bomo morali danes otrebiti z osebnosti naroda srobot sebičnosti, gmotnega pridobitništva, malikovanja predmetov, porabniške miselnosti, uživanja, oportunizma – kar vse se je v nas nakopičilo v štiridesetih letih, ko smo gradili svoj novi svet, neka-ko nezavedno in mimogrede.

Brez tega procesa očiščenja in vrnitve k moralnim vzorom Osvobodilne fronte se ne bomo mogli izvit iz sedanje stiske. Proces premen ne bo ne lahak ne kratek. Zahteval bo stanoviten boj prav tistih družbenih sil, ki so sprožile revolucionarno spremembo v dneh fašistične okupacije. Terjal bo tudi, da se v vsakem posamezniku razreši kriza zavesti enako tvorbo, kakor se je razrešila ob zori naše revolucije.



20. julij, praznik občine Celje

V spomin na ustanovitev prve partizanske enote na Celjskem, Prve celjske čete, praznuje občina Celje dvajseti julij kot svoj praznik. Celjska četa je bila ustanovljena dvajsetega julija 1941. leta v gozdovih Resevne pri Šentjurju. Kot vsako leto doslej, bo tudi letos v počastitev tega praznika več prireditev in proslav. Slavnostna seja občinske skupščine in članov vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij bo v soboto, 18. julija popoldne. To je tudi priložnost za srečanje z delegacijami pobratenih občin. Sicer pa bodo na seji po slavnostnem govoru podelili letošnje nagrade Slavka Šlandra. Dobili jih bodo Mirko Galeša (osnovna šola Ivanke Uranjekove), TOZD Veflon v okviru delovne organizacije Cinkarna, pogodbeni organizacija združenega dela Leskovšek in Tkanina.

Ta dan, v soboto, 18. julija, bo v popoldanskem času krenila z Ulice XIV. divizije tudi posebna povorka, v kateri bodo sodelovali člani različnih društev in organizacij, šol itd. Računajo, da bo ta kolona štela več kot 500 udeležencev. Kot rečeno, bo povorka krenila z Ulice XIV. divizije in šla čez Titov trg, Prešernovo ulico na Šlandrov trg, kjer bo posebna delegacija občinske skupščine položila k grobnici herojev venec. Povorka bo nato nadaljevala pot vse do Golovca, kjer bo letos prvič kulturna in zabavna prireditev. V tej prireditvi se kaže tudi sprememba letošnjega praznovanja občinskega praznika, saj gre za to, da bi se tu zbralo čim več delovnih ljudi in občanov ter v prijetnem razpoloženju ob kulturnem programu in nastopu priznanih ansamblov preživelo nekaj ur. Povorka bo prišla do Golovca do 18. ure, ko je tudi napovedan začetek kulturno zabavnega programa. Zbranim prebivalcem celjske občine in gostom bo tu spregovoril predsednik Občinske skupščine, Tone Zimšek. Prireditve v počastitev dvajsetega julija pa se bodo pričele že prej, med njimi tudi slavlje na Svetini, kjer bo slavnostna seja skupščine Krajevne skupnosti že v petek, 17. julija. Sicer pa bo ta dan na Svetini tudi družabno srečanje s kulturnim programom, nastopom domačih šolskih otrok itd.

V dneh okoli dvajsetega julija se bo v Celju zvrstilo še več drugih prireditev, zlasti športnih in kulturnih. Izredno privlačen bo koncert pihalnega orkestra Ljudske milice iz Ljubljane, ki je predviden za petek, 17. julija. Nadalje je napovedana otvoritev razstave industrijskega grafičnega oblikovanja na Celjskem itd.

V tem času bo tudi slavnostna otvoritev podvoza na Kersnikovi ulici.

Kakovost je treba ocenjevati z vidika uporabnika, zavedati se moramo, da kakovost prodaja izdelke, da je prvi in izjemni pogoj razvoja, obstoja in uspešne prihodnosti.

Kako zajeziti bolezensko odsotnost z dela

Analiza samoupravnega sporazuma Medobčinske zdravstvene skupnosti

Pobude o problemu začasne zadržanosti z dela so s strani delegatov zbora uporabnikov skupščin občinskih zdravstvenih skupnosti v zadnjem času vedno večje. K tem pobudam se pridružujejo tudi nekatere osnovne organizacije sindikata iz gospodarstva. V ta namen so sledili tudi ukrepi za usklajevanje porabe družbenih sredstev v zdravstvenih organizacijah združenega dela in zdravstvenih skupnostih celjske regije. Celotni delovni in stabilizacijski programi izvajalcev in uporabnikov v gospodarstvu zaostrejujejo neopravičeno oziroma medicinsko neindcirano pridobivanje pravic do začasne zadržanosti z dela.

Take in podobne pobude oz. ukrepi so posledica upadanja gospodarske rasti, naraščanja nezaposlenosti, ogroženost življenjskega standarda dobrišnega dela prebivalstva. Zmanjšanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva pod raven, potrebno za razvoj in zmanjšanje sredstev skupne in ostale porabe. Vsi ti in še drugi problemi znatno otežujejo možnosti za premaganje gospodarske krize, zaostrejujejo razmere v gospodarstvu, kar se tudi posredno odraža pri izvajalcih zdravstvenega varstva.

Pri preverjanju izvajanja zdravstvene zakonodaje po izvajalcih zdravstvenega varstva strokovna služba Medobčinske zdravstvene skupnosti in Celjske zdravstvene regije, vključno za občine Mozirje in T. Velenje, ugotavlja pomembne pomanjkljivosti organizacijskega in vsebinskega značaja:

- Nobena zdravstvena organizacija v naši regiji v svojih internih aktih nima urejenih pravic in dolžnosti uporabnikov, ko uresničujejo pravice iz zdravstvenih storitev v njej, kakor tudi način uresničevanja pravic (glej 17. člen SaS – Ur. list SRS, št. 6/81).

- Splošni akt zdravstvene organizacije bi moral vsebovati postopek in način naročanja občanov na pregled, njihovo sprejemanje v druge zdravstvene organizacije ali njihove enote, možnosti uresničevanja pravic do pre-

gleda oz. do obravnave pred konzilijem zdravnikov ali do pritožbe in podobno. Do sedaj ti problemi niso urejeni v nobeni zdravstvenih organizaciji.

- Premalo se posveča pozornosti listi zdravnikov, ki lahko sestavljajo konzilij, katero sprejme delavski svet zdravstvene organizacije.

Zdravstvena organizacija bi morala poskrbeti, da je konzilij sestavljen iz zdravnikov, ki strokovno najbolj ustrezajo obravnavanemu primeru, pri čemer lahko po potrebi zagotovijo sodelovanje zdravnikov iz drugih zdravstvenih organizacij.

Ta tematika je v naši regiji različno urejena, nekeje se dela v dopoldanskem, nekeje v popoldanskem času. Cilj je, da se tovrstna dejavnost vključi kot redna dejavnost.

- V praksi so primeri, ko se zaradi dopustov ali bolezenskih odsotnosti enostavno ordinacija zapre, pacienti odklanja in naroča na daljši rok. (Take ali podobne zadeve bi zdravstvene organizacije morale urediti skladno z 21. členom SaS o postopkih in načinih uresničevanja zdravstvenega varstva.)

- Zdravniki osnovne zdravstvene službe pri pošiljanju v višje oblike obdelave, k napotnicam ne prilagajajo potrebne sveže medicinske dokumentacije, razen izjem, kar ima za posledico ponavljanje preiskav in zavlačevanje zdravljenja pacienta.

- Problem naročanja uporabnikov bi zdravstvene organizacije morale bolje organizirati. V večini zdravstvenih organizacij so zagotovljeni pogoji, kot so prostori, kadri, telefonske in podobne zveze, ki omogočajo sodobnejšo organizacijo dela. K temu bi mnogo prispevala boljša medsebojna direktna povezanost zdravnika v osnovni zdravstveni službi z zdravnikom specialistom v specialistični ambulanti. Za doseg cilja bi bilo smotno vpeljati mesečne strokovne sestanke po dejavnostih s ciljem odprave pomanjkljivosti, ki se pojavljajo pri vsakdanjem delu.

- Zdravljenje na domu kot oblika še ni zaživel. Zdravstvene organizacije te oblike nimajo regulirane v samoupravnih splošnih aktih, razen izjem. Tako bi morala

najbližja zdravstvena organizacija osnovne zdravstvene dejavnosti, oz. njena ustrezna enota zagotoviti zdravniški obisk in zdravljenje na domu po izbranem zdravniku oz. zdravniku, ki ga določi samoupravni splošni akt zdravstvene organizacije.

- Izvid, mnenje, potek zdravljenja in napotke za nadaljene zdravljenje naj bi poslal zdravnik specialist zdravstveni organizaciji oz. zdravniku, ki zdravi uporabnika, najkasneje v 3 dneh po pregledu, preiskavi oz. koničnem zdravljenju. Zdravstvene organizacije bi svoje poslovanje morale urediti tako, da bi zadostile omejenemu določilu. Razen redkih izjem, se to določilo ne izvaja.

- Posebej v občini Celje je potrebno pristopiti k reševanju problema zobozdravstvene dejavnosti odraslih oseb. Ugotavlja se, da so predolge čakalne dobe, premajhna izkoriščenost delovnega časa, brez dvoizmenkega dela, nizka produktivnost dela, vse to ima za posledico nezadovoljstvo pri uporabnikih, po drugi strani pa omogoča nekaterim zobozdravstvenim delavcem dodatni zaslužek v neprijavljeni popoldanski dejavnosti na domu.

- Razmisliti je o uvedbi samoplačniških zobozdravstvenih ordinacij, predvsem v popoldanskem času in tako približati zobozdravstvene storitve širšem krogu uporabnikov.

Neizvajanje zdravstvene zakonodaje v marsičem povzroča zavlačevanje bolniškega staleža, kar vpliva na prekomerno potrošnjo, tako v zdravstvenih skupnostih, kot tudi v organizacijah združenega dela.

Zdravstvene organizacije bodo morale dosledneje izvajati že večkrat poudarjene in sprejete samoupravne akte in v ta namen bolje organizirati zdravstveno dejavnost tako, da bodo pri koriščenju zdravstvenih uslug imeli prednost delavci v delovnem razmerju, kateri tretman bi moral biti hiter in strokovno na zadovljivi višini.

S prenosom denarnih nadomestil na organizacije združenega dela je ugotovljen porast bolniškega staleža v regiji kot celoti, zato bi morale tudi delovne organi-

zacije kot uporabniki zdravstvenih storitev posvetiti preko svojih strokovnih služb večjo pozornost gibanju bolniškega staleža, za vsak primer se povezati z lečečim zdravnikom in najmanj na 14 dni obravnavati v okviru delovne enote oz. TOZD-a stalež bolnih in preko samoupravnih organov ustrezno ukrepati.

Statistični podatki začasne nezmožnosti za delo kažejo, da je bolniški stalež v letih 1985/1986 v porastu v vseh občinskih zdravstvenih skupnostih, tako po številu primerov, kot po številu bolniško-oskrbnih dni. Potrebno bi bilo, da vsaka občinska zdravstvena skupnost, kakor tudi vsaka organizacija združenega dela aktivneje pristopi in podrobno analizira stalež bolnih in ustrezno ukrepa.

Po podatkih leta 1981 do leta 1986 se ugotavlja, da so v občinah Brežice, Celje, Laško, Šmarje, Žalec, Mozirje in Titovo Velenje znatno prekoračili republiško povprečje, ki znaša leta 1986 – 4,82 %. V teh občinah je potrebno, da delujejo aktivnos-

ti v delovnih organizacijah, pri zdravstvenih organizacijah in v sklopu občinskih zdravstvenih skupnosti. **Odstotek odsotnosti z dela pa se je v celjski občini gibal takole: 1981 – 5,83; 1982 – 6,08; 1983 – 6,06; 1984 – 5,65; 1985 – 5,30 in 1986 – 5,75 %.** Pomembno pri tem je, da je bil v vseh teh letih vedno iznad povprečja v regiji in republik! Vedeti je tudi treba, da je bolniški stalež po svoji vsebini zelo zapleten in da na njega delujejo najrazličnejši faktorji od migracije delavcev do stresnih situacij, naraščanje poškodb na in izven dela, slabo nagrajevanje delavcev v združenem delu, vedno slabši družbeni standard, velik odstotek zaposlene ženske delovne sile, posebno mlajše (nega družinskega člana), s strani zdravstvenih organizacij pa nedovoljno razvita osnovna zdravstvena dejavnost in podobno.

Neobhodno torej je, da vsi dejavniki v združenem delu, zdravstvenih organizacijah in občinskih zdravstvenih skupnostih nadvse resno pristopijo k razreševanju problema odsotnosti z dela zaradi boleznih in skušajo doseči cilj, to je, da stalež približamo v naši regiji in občini republiškem povprečju.

Prva celjska četa

Četudi je aktivnost prve partizanske enote na ožjem celjskem območju, Prve celjske čete, trajala le dober mesec, sicer pa od 20. julija od 27. avgusta 1941. leta, je v tistem času pomenila veliko. Zanetila je iskro upora proti okupatorju in pripomogla, da je razplamtela v velik plamen, v vseljudsko borbo proti okupatorju in domačim zdajalcem. Svoje močno zaledje je imela v Celju in bližnji okolici, kjer je že kmalu po prihodu okupatorja zaživelo več javk in kjer je aktivno delovala partijska organizacija, vse bolj živahno pa je postajalo tudi delo OF.

Takoj po nemškem napadu na Jugoslavijo so partijci, zlasti tisti, ki so bili kakor koli kompromitirani, dobili nalogo, da gredo v ilegalo. Že v prvih dneh okupacije je bil sestanek pri gramoznici ob Savinji, nedaleč od sedanje gostilne Na gričku, ki je bil v bistvu tudi prvi sestanek vojnega komiteja za Celje in

Savinjsko dolino. Ta sestanek je pomenil prvo pripravo na ustanovitev celjske partizanske čete. Vzroki, da je bila Celjska četa ustanovljena na vzhodnem obrobem predelu Celja, so bili zelo tehtni, a za četo tudi usodni. Organizatorji so imeli na tem območju že iz časa ilegalnega dela v stari Jugoslaviji urejeno mrežo javk in zaupnikov. Izredno važna je bila bližina Celja, kjer je delala močna partijska organizacija z izkušenimi kadri, organizacija OF pa se je že uspešno razvijala. Celje in Store sta bili najmočnejša rezervuarja delavcev. Poleg tega so gozdni kraji nudili prvo-borcem varno zavetje. Vrh tega je bil teren, na katerem je delovala Celjska četa, pomemben tudi zaradi prometnih žil, ceste in železnice. In še druga plat – razmere za borbo na tem predelu so bile zelo neugodne, in tudi zato Celjska četa na tem območju ni mogla zdržati dlje časa.



V korak s časom

Sredi lanskega leta smo v industrijsko tehnični prodaji podpisali s SOZD »INA NAFTAPLIN« iz Zagreba pogodbo o izdelavi 16 kontejnerjev nove generacije, kar predstavlja za nas z ozirom na kompleksnost, zahtevnost in vrednost eneg največjih poslov zadnjih let.

Pridobili smo ga v hudi domači konkurenci, zahvaljujoč predvsem sposobnosti sodelavcev, ki so oblikovali ponudbo oz. sodelovali pri razgovorih pridobivanja posla, pomembna pa je tudi naša tradicija oz. kvaliteta izdelave.

V lanskem letu je »INA NAFTAPLIN« sicer naš veliki odjemalec klasičnih kontejnerjev pričel razmišljati o novi koncepciji – novi generaciji kontejnerjev na bazi poliesterskega materiala. K temu so jih prisilili vedno težji pogoji eksploatacije, ki nastopajo pri njihovem delu – pridobivanju nafte iz zemlje.

Klasični kontejnerji so zaradi nenehnega prestavljanja na vedno nove lokacije in nameščanje na neugodnem terenu (blato, ilovica, močvirje) pričeli korodirati že po treh letih uporabe. Stroški za obnovo oz. popravilo kontejnerjev, ki so pri tem nastajali so večinoma presežali polovico vrednosti novega kontejnerja.

Vsa ta dejstva so investitorja INO NAFTAPLIN vodila v izdelavo projektnega zahtevka o kontejnerjih, ki bi se od sedanjih razlikovali po večji vzdržljivosti, robustnosti, enostavnejšem vzdrževanju, boljši toplotni in zvočni izolaciji in lepšemu estetskemu videzu. Zaradi dejstva, da vseh naštetih

lastnosti, jeklena pločevina, ki služi kot osnovni material za izdelavo jeklenih kontejnerjev nima, je bilo možno ugoditi zahtevam samo s kombinacijo materialov kot so poliester, poliuretan in jeklo.

V projektnem zahtevku je investitor jasno opisal svoje zahtevke, glede velikosti – dimenzij kontejnerjev, arhitekturi notranjih prostorov, količino in vrsto opreme itd.

Poliestrski kvader je vpet v pocinkano jekleno rešetko, ki ima dvojno funkcijo. Varuje robove poliestrskega kvadra pred poškodbami, služi pa tudi kot nosilni okvir, saj ima na štirih mestih prijemališče za vpetje jeklene vrvi, kadar je potrebna manipulacija z dvigali.

Poliestrski sendvič debeline 100 mm je sestavljen iz zunanega in notranjega laminata in poliestrske asfaltne smole armirane s steklenimi vlakni. Kot polnilo in izolacijski material služi med laminati ekspandirana trda poliuretanska pena, ki ima odličen koeficient prevodnosti 0,018–0,023 W/mK.

Dimenzije kontejnerjev nove generacije so sledeče:	
dolžina	9200 mm
	3060 mm
širina	2400 mm
višina	2650 mm

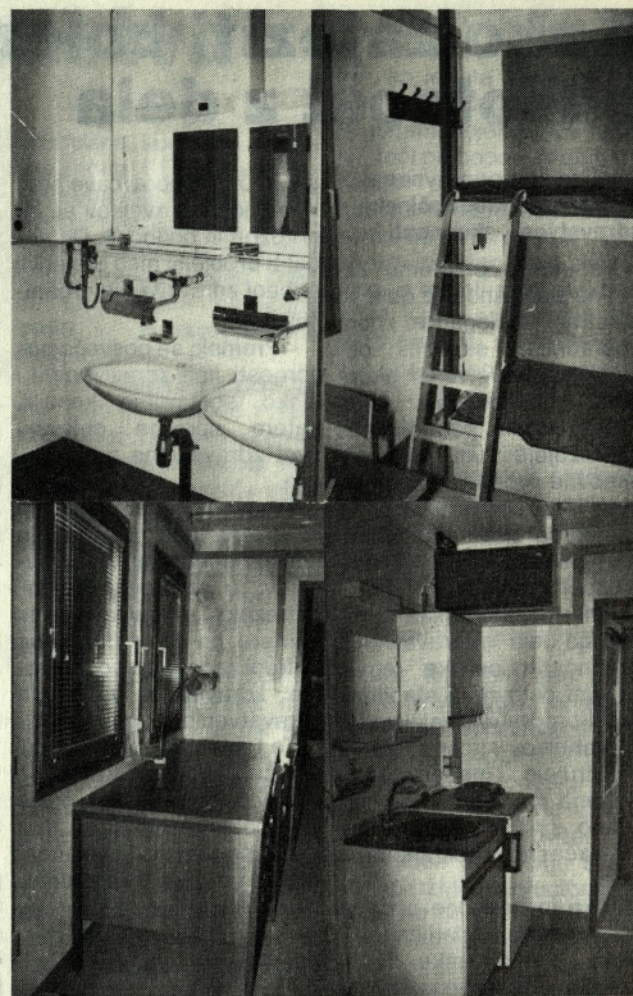
Ker so delovni pogoji pridobivanja nafte iz zemlje izredno neugodni je potrebno zagotoviti ugodne delovne pogoje za vse delavce, ki delajo oziroma prebijejo veliko časa na vrtnah oziroma kontejnerjih. Prav zaradi tega garnitura, ki šteje 8 kontejnerjev (7 velikih in 1 manjši) omogoča delavcem prijetno počutje in večje udobje, kot ga lahko dajejo klasične kontejnerske enote.

Kontejnersko garnituro sestavljajo sledeči prostori: delovni prostor in spalnice za 12 oseb, priročni laboratorij, jedilnica za 15 oseb, geološki laboratorij, kopalnica s straniščem, prostor z WC in umivalnico, garderoba za 36 delavcev z dvema kopalnicama, kuhinjo, elektro delavnico, skladišče in mehanično delavnico.

Vsi delovni prostori so opremljeni s klimatskimi napravami za hlajenje in vlaženje zraka v poletnih obdobjih ter z električnimi radiatorji za gretje v zimskem obdobju. Tudi razsvetljava je izredna z neonskimi lučmi, v primeru pomanjkanja elektrike pa se glavni prostori osvetljujejo z pomožnimi lučmi. V prostorih, ki so po nekaterih kriterijih zelo razkošno opremljeni ne manjka niti televizorja, radijskega aparata, hladilnika in priročne MINI MARLESOVE kuhinje.

Zaradi specifičnosti posla (inženiring) ter specifičnih zahtev kupca, ki je v projektni zasnovi točno opredelil svoje zahteve in želje, smo s strani prodajne službe delno realizirali funkcijo nabave. S tem se je cikel oz. krogotok dokumentacije skrajšal v povprečju za teden dni, uspešneje, predvsem pa hitreje pa smo bili kos tudi operativnim problemom, ki pri vsakem takem projektu vzporedno nastajajo.

Sam potek proizvodnje nove generacije kontejnerjev kakor tudi montaža opre-



Kakovost izdelave, funkcionalnost in udobnost, to so osnovne značilnosti bivalnih kontejnerjev, katere smo izdelali za SOZD INA NAFTAPLIN iz Zagreba, s katero že dalj časa uspešno sodelujemo.

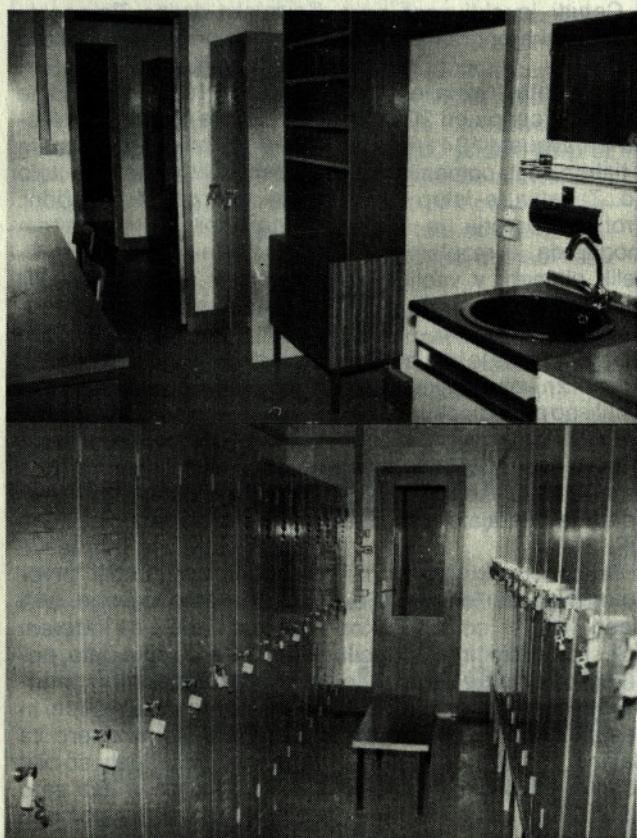
me v njih je minil brez večjih zastojev in problemov za kar so zaslužni nekateri naši sodelavci, ki so se pri tem poslu maksimalno angažirali in dali tako rekoč vse od sebe.

Skozi vse faze proizvodnje smo se strogo držali predpisane stopnje kvalitete, saj smo se zavedali, da je ravno kvaliteta tista garancija, ki nam lahko omogoči nadaljnje poslovno sodelovanje. Za nas je to izredno pomembno, saj je v času hude gospodarske krize in ko so investicijska sredstva močno okrnjena izredno težko najti kupca za naš program.

Sam sem prepričan, da v naši DO tehnološke mož-

nosti za izdelavo specialnih kontejnerjev obstajajo, zato moramo s takšnim načinom dela nadaljevati oziroma takšne projekte izvajati še z večjo smelostjo, saj smo v preteklosti že večkrat dokazali, da smo sposobni se prilagajati zahtevam tržišča oziroma, da se krepko zavedamo, da danes ne sme biti problem kako narediti, temveč kaj proizvajati. Pri vsem tem pa velja še motiv pridobitve takšnih in podobnih poslov, ki jasno kaže, da so takšni posli dohodkovno zanimivi, kar pa je danes vsekakor najpomembnejše.

Miran Prezeli

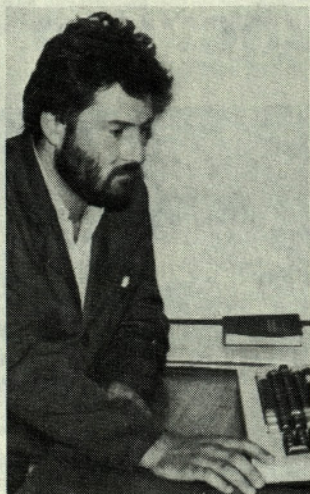
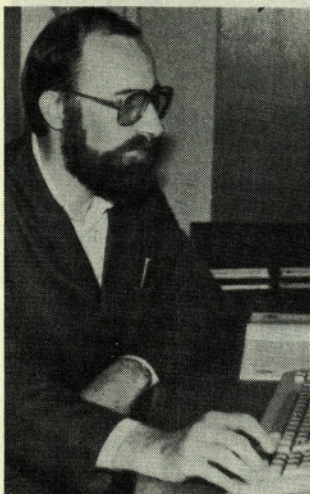


Če hočemo, zmoremo. Novost v našem proizvodnem programu – večnamenski bivalni kontejnerji.

Legenda pozicij:

1. nadstrešnica s konzolami velika, 3. vhodna vrata polna, 4. samozapiralec za vrata, 5. vilica za vrata, 6. vrata s steklom in ključavnico, 6 a vrata, 7. okno termopan, 8. plastična roleta, 9. platnena roleta, 10. klimatiser TOBI, 3,2 kW s kanali in škrgami, 11. električni grelec 800 W, 12. razdelilna plošča z varovalkami, 13. pisalna miza, 14. leseni stol z naslanjalom s kovinskimi nogami, 15. postelja, okvir z jogi žimnico, 16. postelja na nadstropje z jogi vložkom, 17. prevleka za vložek s patentnim zapiralcem, 18. zidni tapison ob posteljah, 20. nizka komoda lesena, 21. zidna svetilka premična, 25. ogledalo, 26. držalo za brisače ter milo, 27. obešalnik s šestimi kovinskimi držali, 28. hladilnik 145 litrov »Rade Kon-

- čar«, 29. svetilka z vtičnico nad ogledalom, 34. nizka miza s kovinskimi nogami, 37. keramični umivalnik, 38. električni bojler 80 litrov 3 kW, 39. lesena talna rešetka 90 x 90 cm, 40. talni sifon, 41. lita tuš kad, 43. PVC zavesa z zidnimi držali, 45. šuko vtičnica enofazna, 46. kuhinjski viseči element, 58. ventilator – odprtina z neprimičnimi škrgami, 60. nadstrešnica nad oknom, 61. mini kuhinjski blok, 62. konektor, 63. šuko vtičnica – dvojna enofazna, 64. cevna vhodnica za antenski kabel, 65. televizor, 66. radio z uro, 67. stol – fotelj, 68. mrežni stabilizator za TV, 69. dodatek k komodi, 70. garderobna lesena omara, 71. WC školjka z visokomontažnim splakovalnikom, 72. plastična košarica za smeti, 74. držalo za WC papir, 77. pocinkana rešetka.



Zvone Žličar (TOZD ERC) dipl. ing. strojništva (vodja sistem-skega programiranja) – diploma in nagrada za strokovno delo.

Vojko Cviki (TOZD Orodjarna) ing. strojništva (programer za CNC stroje) – diploma in nagrada za strokovno delo.

Stanko Stepišnik (TOZD Orodjarna) dipl. ing. strojništva (Vodja TOZD) – diploma in nagrada za strokovno delo.

Jože Gubenšek (DSSS) dipl. el. ing. (pomočnik gl. direktorja za področje razvojne in investicijske dejavnosti) – diploma in nagrada za strokovno delo.

Priznanje »INOVATOR Celja 86« štirim našim sodelavcem

V Celju že nekaj let nagrajujemo najboljše inovatorje, razvojno raziskovalne ter strokovne delavce za njihove ustvarjalne dosežke.

Med letošnjimi nagrajenci, ki so ob Dnevu samoupravljalcev prejeli priznanja »Inovator Celje '86« so tudi štirje iz naše delovne organizacije. Jože Gubenšek, Stanko Stepišnik, Zvone Žličar in Vojko Cviki so prejeli diplome in nagrade za svoje strokovno oz. ustvarjalno delo pri uvajanju numerično krmiljenega stroja za individualno proizvodnjo, povezanega s centralnim računalnikom.

Med strokovnimi in vodstvenimi delavci so prejeli nagrade in priznanja še Danilo Kotnik iz Libele, Srečko Senčič, Gojko Manojlovič, Peter Bračun, Alojz Burič ter Roman Grabner iz Železarne Štore. Igor Prešern iz Libele je prejel diplomu in nagrado kot najuspešnejši spodbujevalec množične invetivne dejavnosti, nagrajenih pa je bilo še deset posameznikov oziroma skupin inovatorjev.

V celjski občini je v lanskem letu predlagalo 741 inovatorjev 830 izumov, modelov, tehničnih izboljšav in drugih koristnih predlogov. S tem so ustvarili

in milijardo 648 milijonov inovacijskega dohodka ali več kot en odstotek družbenega proizvoda občine.

ZVEZA SINDIKATOV

ZA UČINKOVITEJŠO RAZVOJNO IN INOVACIJSKO DEJAVNOST

– Občinski svet ZSS je na svoji seji, 28. maja, obravna-

val razvojno in inovacijsko dejavnost v celjski občini ter med drugim sprejel naslednja stališča in sklepe:

– Najmanj dvakrat v letu, predvsem pri pripravi letnih gospodarskih načrtov in obravnavi zaključnega računa, je potrebno celovito oceniti stanje na področju razvojno raziskovalnega dela in množične inovativne dejavnosti v delovni organizaciji,

– v vseh delovnih organizacijah z nad 500 zaposlenimi morajo osnovne organizacije ZSS in konference osnovnih organizacij ZSS zagotoviti profesionalno organiziranje, spremljanje in vodenje inovativne dejavnosti,

– v delovnih organizacijah je nujno zagotoviti ustreznejše nadomestilo avtorjem.

INOVATORJI NA RAST YU 87

15. jugoslovanska izložba izumov, tehničnih izboljšav in novosti je za nami. Letos smo se predstavili v Reki skupaj pod pokroviteljstvom ORS Celje.

Sodelovali smo EMO, CINKARNA, ŽELEZARNA Štore, LIBELA, AERO, RC – Celje in Tehniška šola.

Naš prispevek je bil v eksponatih: Termoblok, ki je bil zelo zanimiv za posamezne interesente in izdelki iz programa posode ter boutique EMO. Za prijavljen izum »Kovinski lesk emajla« smo prejeli diplomu z zlato plaketo. Avtor: Tomaž PAVLIN je s predlogom vzbudil izredno zanimanje ob podpori naših oblikovalcev iz razvoja posode.

Razstava je propagandnega značaja za razmah inventivne dejavnosti, vendar po kvaliteti ne napreduje, saj je organizacijsko in po obsegu siromašnejša iz leta v leto.

Strokovno ekskurzijo društva DIATI se je udeležilo 40 članov iz več TOZD. Ogledali so si proizvodnjo v Avtomontaži in pivovarni UNION v Ljubljani in posebej v UNIONU so bili izredno pri srčno sprejeti.

Pot jih je nato vodila na RAST YU Reka, kjer pa je za ogled razstave zadoščal že kratek čas.

Na splošno so z ekskurzijo bili zelo zadovoljni, saj so spoznali še drugačne tehnologije, kot so običajne pri nas.

Dolfe ŽVIŽEJ

Nova stimulacija – 100 novih predlogov

Dobra stimulacija pomeni tudi dobro delo.

Potrditev tega je prijava 100 novih predlogov v slabi polovici leta.

Vsak delavec prejme takoj ob prijavi 10.000 din (1 stari milijon) ne glede ali bo predlog realiziran ali ne – le da je smiseln. Inovacije morajo postati tudi dodatni vir nadomestila, kar je prav, saj

kdor več misli in dela, naj tudi več zasluži. Poslužujmo se inventivnih zvezkov, ki jih je v TOZD POSODA 15, v RADIATORJIH 2, VZDRŽEVANJU 5, ERC 1, KOTLI 2, FRITE 2. Dovolj je, da v zvezek napišemo naslov ideje ali predloga, predsednik, ki pa je dolžan le-to posredovati na referat OID. Naj ne bodo zvezki nastavljeni za-

radi zvezkov in da jih bo nekdo skrbno čuval, dolžnost predpostavljenih je, da vzpodbujajo delavce k večji aktivnosti. Polletno bomo na skupnih sestankih tudi obravnavali aktivnost na inovacijskem področju in potrebno bo povedati ali v svoji sredini res ni problemov.

Dolfe ŽVIŽEJ

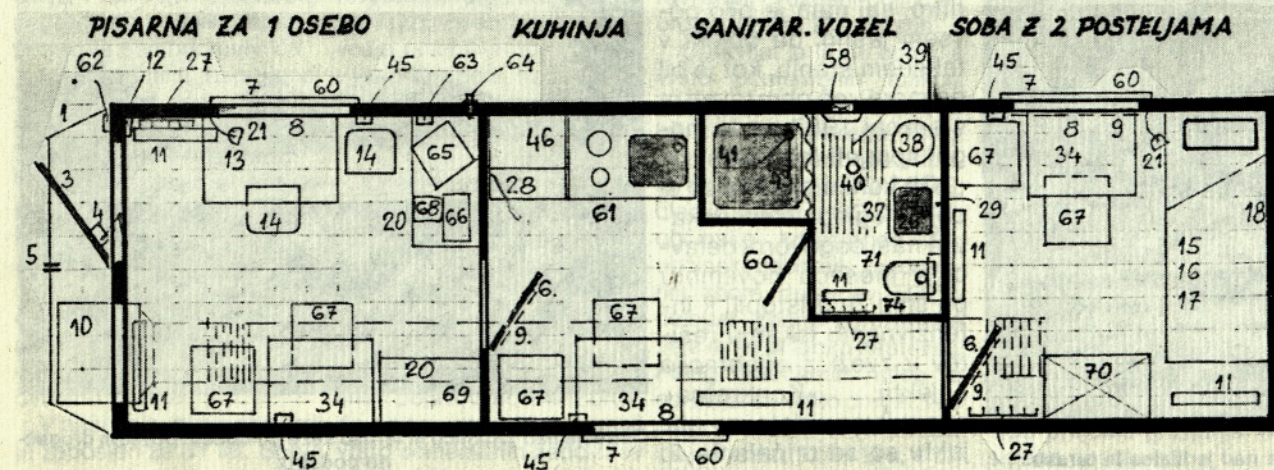
ZVEZA KOMUNISTOV

OPOZARJAJO NA URESNIČEVANJE ZASTAVLJENE USMERITVE

V pripravi na idejni plenum Zveze komunistov Slovenije so bile v mesecu juniju v ospredju razprave o ak-

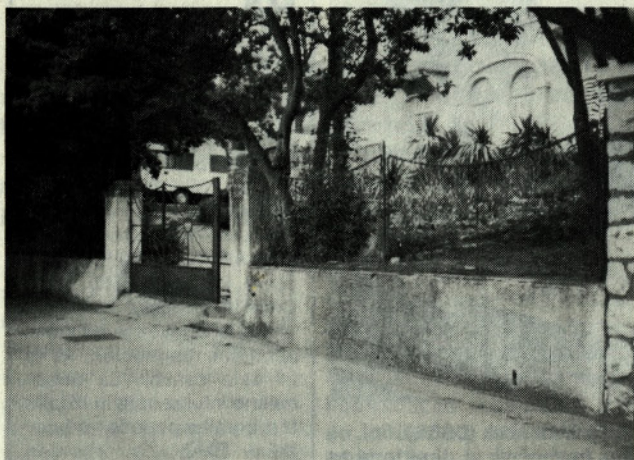
tualnih idejnopoličnih razmerah v družbi in ZKS. Potekale so v osnovnih organizacijah ZKS, ob koncu meseca pa tudi na seji občinskega komiteja ZKS. V vseh razpravah so podprli teze, ki jih je pripravilo predsedstvo CK ZKS, opozorili pa so na uresničevanje zastavljenih usmeritev. Zato bodo ključni plenuma morali biti še bolj konkretni in akcijski.

Na podlagi razprave so na seji občinskega komiteja opredelili akcijske naloge komunistov celjske občinske organizacije ZKS. Nanašajo se na izvajanje sklepov zbora združenega dela skupščine občine Celje in na dograjevanje teh sklepov, prestrukturiranje celjskega gospodarstva, prenovo teoretskega znanja, metode delovanje in kadrovske prenoje ZK ter na vprašanje mladih.

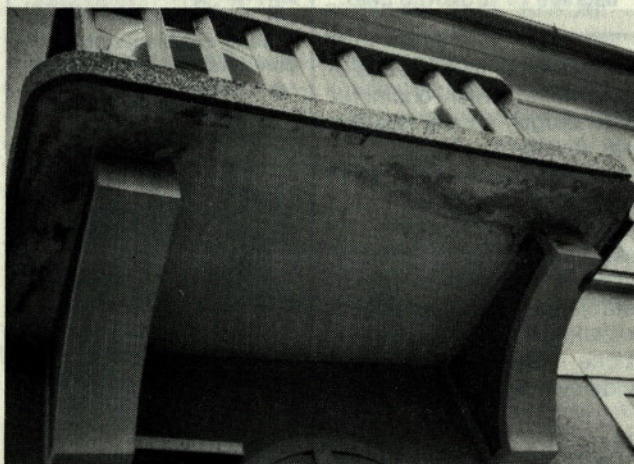




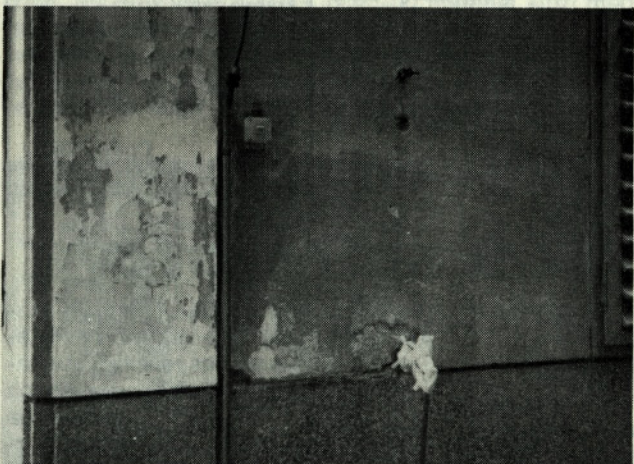
Dom EMO v Crikvenici je prenovljen



Stari vhod ni kazal nič kaj reprezentančen videz.



Več kot očitni znaki dotrajanosti objekta.



Neustrezna inštalacija – strelovod – priključki za vodo.



Popolnoma dotrajano ostrešje nad jedilnico in teraso.

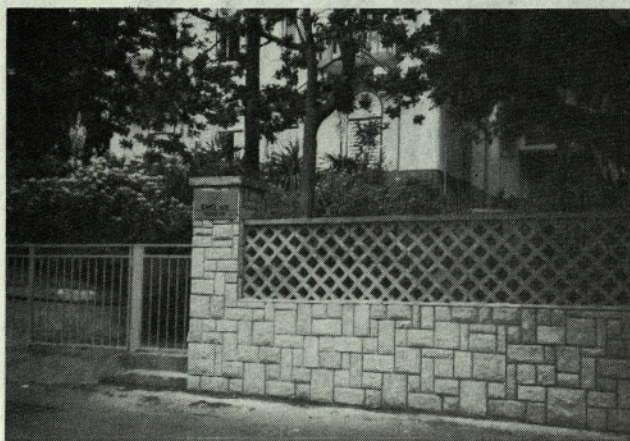
Sredi junija je bila končana obnova našega počitniškega doma v Crikvenici. To so bila tudi prva večja dela na objektu, ki je v naši lasti že 25 let. Vsako leto pred pričetkom sezone, so se sicer opravila najnujnejša vzdrževalna dela in pred približno 15 leti rekonstrukcija jedilnice in terase, sicer pa se izgled objekta zgrajenega okoli leta 1925 do danes ni popolnoma nič spremenil.

V objektu je 28 ležišč, kapaciteta kuhinje in pripadajočih prostorov pa omogoča pripravo dnevnih obrokov približno 120 gostom. Vsa leta nazaj je bil naš počitniški dom 100 % izkoriščen, organiziranih je bilo devet do deset izmen (po 10 bivalnih dni), najeta pa smo imeli tudi dodatna ležišča pri nekaterih zasebnikih. Kljub temu nismo uspeli zadovoljiti vsem željam naših sodelavcev, saj je bilo povpraševanje za letovanje v domu kar za polovico večje kot pa so možnosti. V zadnjem času, ko so se gospodarske razmere še zaostrele in ko vsakdo išče najcenejšo obliko letovanja, pa so se zahteve po organiziranem letovanju v okviru naše DO še povečale.

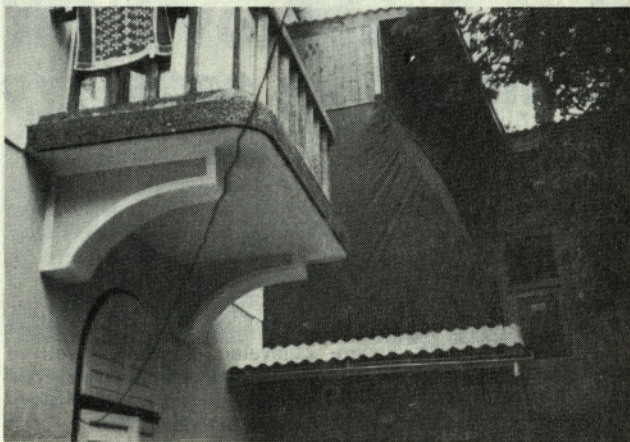
Zaradi »mačehovskega« odnosa do našega počitniškega doma v Crikvenici in njegovega slabega vzdrževanja v preteklih letih pa so v letu 1986 na naša vrata potrkali delavci inšpekcijskih služb iz Crikvenice in nam zagrozili s prepovedjo obratovanja.

Ukrepati je bilo treba hitro, saj nam je bilo povsem jasno, da objekt v takšnem stanju, kot je bil ne more več obratovati in v sezoni 1987 ne bi mogel sprejeti letovalcev.

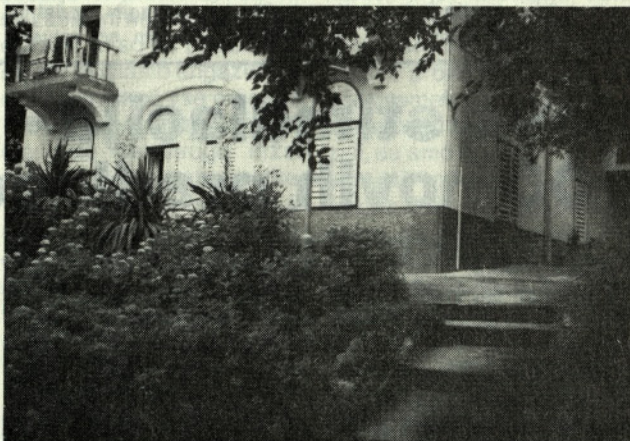
Ob koncu sezone so si objekt ogledali tudi nekateri naši odgovorni delavci, v mesecu novembru pa smo že pristopili k intenzivnemu iskanju rešitev v zvezi z adaptacijo objekta. »Konkretna« obnovitvena dela na objektu so se pričela že 2.



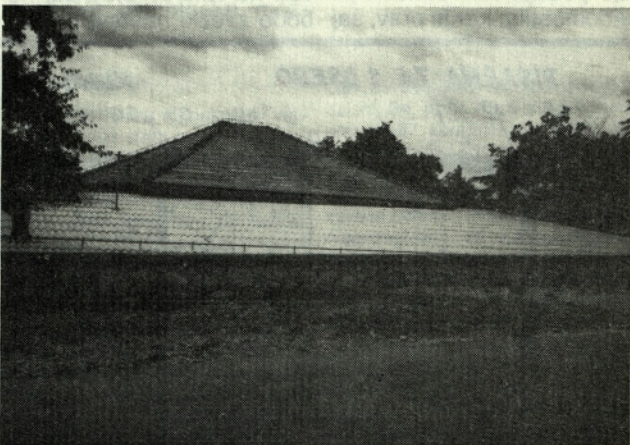
Obnovljen vhod in ograja pred našim domom sta povsem spremenila videz okolja.



Z dosledno izvedeno sanacijo so lahko tudi »ruševine« lepe.



Po adaptaciji so bili z objekta oz. fasade odstranjeni vsi neustrezni priključki.



Ostrešje nad jedilnico in teraso kaže po obnovi povsem drugačno podobo.



Čeprav je bila stavba zgrajena okoli leta 1925 je bilo mnogo takšnih, ki so komaj čakali, da jo prodamo. Verjetno smo si danes vsi enotni, da smo storili edino prav, ko smo se odločili za obnovo.



Prvi letošnji obiskovalci doma so bili nad njegovo obnovo prijetno presenečeni.



Veliko pozornosti smo namenili tudi funkcionalni ureditvi bivalnih prostorov.

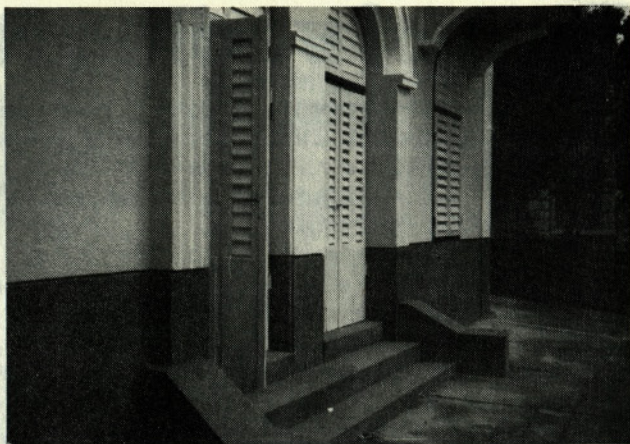
marca letos, zaključena pa so bila 16. junija. Zaradi dotrajanosti objekta so se med samo adaptacijo odprli še številni novi problemi, potrebno je bilo precej dodatnega dela, seveda pa je vse to zahtevalo tudi spremembo »finančne konstrukcije.«

Izvajanje adaptacije objekta sta nadzorovala dva naša sodelavca iz TOZD Vzdrževanje Emerik Kolar in Stane Mlakar, ki sta svojo nalogo zadovoljivo opravila. Seveda pa pri tem ne smemo zanemariti ostalih naših sodelavcev, ki so se angažirali, da smo domu v Crikvenici sploh pričeli posvečati pozornost, še posebej, če vemo, da smo še pred kratkim resno razmišljali, da bi dom prodali.

Torej moramo v tem primeru predvsem izpostaviti prispevek Slavka Adamiča in Franja Peternela.

No kakorkoli je bilo, dom je obnovljen, vseh napak sicer nismo uspeli odstraniti oziroma vseh načrtov uresničiti, vendar se je spremenilo marsikaj. Vam, ki boste koristili storitve našega počitniškega doma prepuščamo končno presojo ali so bili napor pri sanaciji doma zadostni ali ne, ravno tako pa je tudi od vas odvisno, kako bo ostal dom ohranjen tudi v prihodnje.

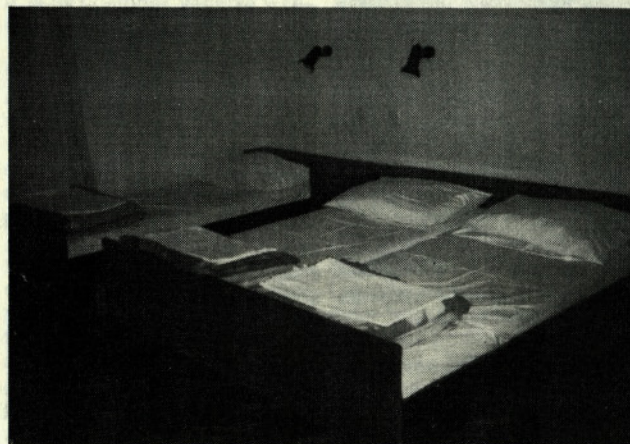
Na koncu vam lahko zaželimo le, da bi se v domu prijetno počutili in kar najbolje preživeli proste poletne dni.



Po obnovi se lahko pohvalimo, da imamo tudi »emovci« v Crikvenici lep, prijazen počitniški dom.



»Emovska plaža«. V trenutku, ko gledate fotografijo je podoba na plaži predvsem drugačna, saj je nastala v mesecu marcu.



Ali bomo takšen videz uspeli ohraniti tudi v prihodnje?

Viljem Korošec prejel priznanje samoupravljalca

V četrtek, 27. junija so v Celju, v veliki dvorani Narodnega doma podelili letošnja priznanja samoupravljalca.

Med sedmimi nagrajenci je bil tudi naš sodelavec Viljem KOROŠEC, serviser iz TOZD Servisa in trgovina.

Viljem Korošec si priznaje, ki se podeljuje zaslužnim delavcem za izredne dosežke na področju razvijanja socialističnih samoupravnih odnosov, ki so pomembni za razvoj samoupravljanja in delegatskega sistema nedvomno zasluži.

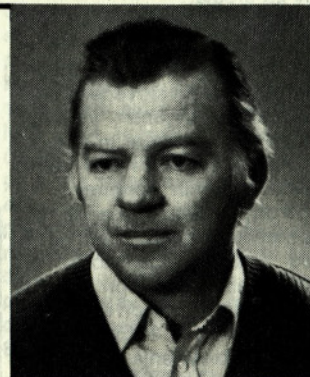
V naši delovni organizaciji je zaposlen že 31 let. Sprva

je delal kot vtiskovalec v surovinskem oddelku današnje TOZD Posoda, nato je bil vodja rehabilitantov v službi varstva pri delu, sedaj pa že 17. leto opravlja dela in naloge serviserja v TOZD Servisu in trgovini.

Viljem Korošec je izredno zavzet družbeno političen delavec in samoupravljalca, ki izredno vestno izpolnjuje tudi svoje redne delovne zadolžitve. Njegova odločnost, poštenost, pristen tovariški odnos in kritičnost do škodljivih pojavov so bili porok, da so mu sodelavci zaupali in v interesu kolektiva, s čim

in funkcij v organih samoupravljanja, družbenopolitičnih organizacij in skupnostih.

Opravljal je in še opravlja vrsto pomembnih funkcij. Več mandatnih obdobji je bil član delavskega sveta DO, TOZD, Izvršnega odbora DO, Komiteja OO ZSMS, član in sekretar OO ZK, član občinske konference ZK, občinski odbornik, predsednik zbora delavcev TOZD, delegat zbora združenega dela in še bi lahko naštevali. Poleg omenjenih nalog je opravljal še vrsto drugih, vse pa je vedno izvrševal vestno in v interesu kolektiva, s čim



Viljem Korošec (3. 4. 1938), serviser iz TOZD Servisa in trgovina – prejemnik letošnjega priznanja samoupravljanja samoupravljalca.

mer je mnogo doprinesel k razvoju samoupravljanja v naši delovni organizaciji.

Ob prejemu priznanja mu iskreno čestitamo.

ZANIMIVO

– od 1. 5. dalje znaša nadomestilo med porodniškim dopustom 100 % OD, ki bi ga delavka dobila, če bi delala in 1/12 variabilnega dela, ki ga je dobila v zadnjih 12 mesecih.

– od 1. 6. so pokojnine in druga nadostila, ki se usklajujejo enako kot pokojnine povišane za 25 %, uporabniki pa so dobili izplačano razliko tudi od začetka letošnjega leta. To je že druga medletna uskladitev, na podlagi rasti nominalnih OD vseh zaposlenih v naši republiki v letošnjem letu.

– Najnižji znesek, ki zagotavlja materialno in socialno varnost delavcev znaša 86.500 din (Ur. list SRS št. 21/87).

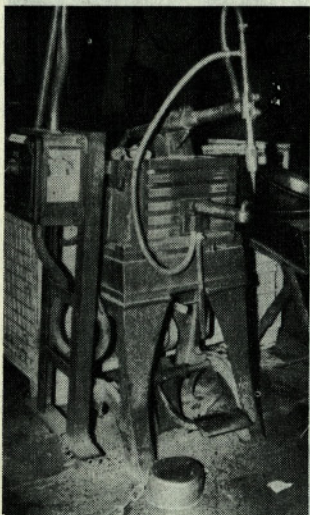


Razvoj varilne tehnike v EMO

Varjenje je svojstven tehnološki postopek spajanja kovin, ki se izredno hitro razvija. Zaradi tega želim s tem prispevkom seznaniti bralce EMAJLIRCA o zanimivem razvoju te panoge v EMO. Naša tovarna je velik koristnik tehnike varjenja in je bila v začetku tudi med pionirji na tem področju.

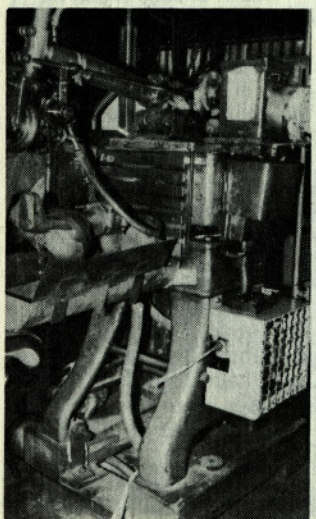
Prvi delovni dan tovarne je bil 8. oktober 1894. in o kakšni varilni tehniki takrat sploh ni bilo govora. Posodo tedaj še niso izdelovali v Celju, temveč so jo vozili v surovem stanju iz danes avstrijskega Knittelfelda. V tovarni so to posodo le lužili, po potrebi izbočili in emajlirali v pečeh katere so kurili s premogom. Ročaje in razno okovje so na posodo kovičili. Posodo sestavljeno iz večih delov, razne kangle, čajnike, vrče in slično, so sestavljali z zavijovanjem in robljenjem. Stanje tehnike je bilo pač takšno in takratni predvsem kositrovi emajli so tako izdelano posodo tudi zadovoljivo prekrili. Težnja tovarne je bila, da bi posodo izdelovali v Celju in že leta 1896 je stekla proizvodnja surove posode doma.

Prvi korak na področju varjenja je bil storjen v letu 1910, ko je iz Olkuša, blizu poljsko – ruske meje, iz prav tako Westnove tovarne bil dobavljen varilni stroj za uporovno točkovno varjenje.



Eden prvih uporovnih trikotnih varilnih strojev

Tehnologija pritrjevanja ročaja se je čez noč spremenila, saj se je s točkovnim varjenjem večkratno povečala storilnost, kvaliteta pa je zaradi gladkosti spoja znatno narasla. Po spoznanju prednosti tega načina spajanja kovin, so pod vodstvom takratnega mojstra elektrodelaivnice Wieslerja, pričeli



Starejši kolutni stroj

za domače potrebe izdelovati uporovne varilne stroje. Prvo so izdelali več uporovnih točkovnih strojev nato pa še stroje za uporovno kolutno varjenje, tako so pričeli delovati že v letu 1912 prvi doma izdelani varilni stroji. Izdelava kolutnih varilnih strojev pa je bila mnogo zahtevnejša zaradi pogojskega mehanizma in nekaterih posebnih varilnih zahtev (prekinjanje varilnega toka oz. sunkovitega pomika elektrod).

Pri izvedbi mehanskega dela na kolutnih strojih ima največ zaslug za uspešno rešitev takratni obratovodja mehanične delavnice – orodjarne – Žohar Franc st. Ti, doma izdelani stroji so bili takrat po tehničnih lastnostih na evropskem nivoju.

Možnost sočelnega varjenja (stičnega) tankih pločevin in ne samo prekrivnega spoja, je omogočilo oblikovalcem, dati posodi nove modernejšje oblike, kar je vsekakor vplivalo na znatno večjo konkurenčno sposobnost tovarne. Pojavil se je že prvi izvoz posode v balkanske države in celo že na Bližnji vzhod.

Varjenje tankih pločevin je počasi postalo že rutinsko delo, pojavila pa se je potreba po možnosti varjenja debelejših pločevin, cevi in sestavnih delov za orodja.

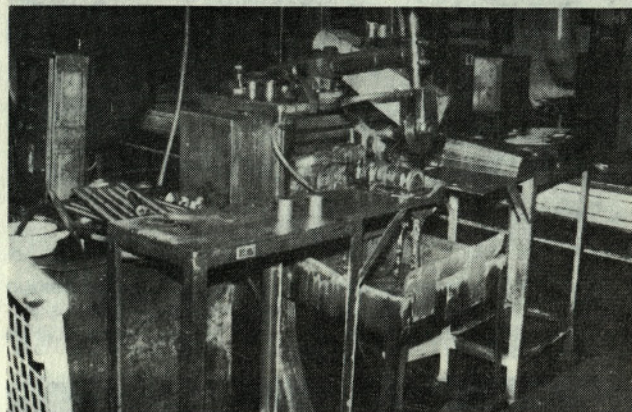
Zato je bil v letu 1917 uveden postopek plamenskega varjenja, katerega tako radi neprimerno in ne po slovensko imenujemo »autogeno« varjenje. Plamensko varjenje in rezanje ni neposredno prineslo toliko revolucionarnih sprememb na področju izdelave posode, kot uporovno varjenje, pač pa je bilo izredno dobrodošlo pri vzdrževalnih delih, pri izdelavi žgalnega orodja in pri izdelavi in popravilu orodij. Pozneje pa je plamensko varjenje le poseglo na izdelavo varjene posode iz debelejših pločevin, česar področje uporovnega varjenja ni doseglo. Pojavila se je še danes zelo priljubljena ETERNA posoda, ki je bila sestavljena iz plašča in dna.

Plamensko varjenje je zelo odvisno od spretnosti varilca pa se je pojavil nov poklic – plamenski varilec. Priučevanje je bilo bolj samoučno in kdor ni

znal nemški, ni imel prilike kaj več zvedeti o tej tehniki, zato je bil v začetku to bolj monopol nemško govorečih delavcev. Naši delavci so se morali skrivaj priučevati varjenju in so morali znanje dobesečno krasti. Po drugi strani pa so bili varilci zelo skrivnostni in svojega znanja in izkušenj niso radi prenašali na druge, deloma tudi zato, ker je bilo varilsko delo zelo dobro plačano.

Leto 1930 je bilo za varilno tehniko v tovarni zelo pomembno. Na enem izdelku sta se pojavila dva varilna postopka: uporovno kolutno in plamensko varjenje. Ta izdelek je bil TRIKA-radiator. V tem letu se je namreč pričela proizvodnja radiatorjev na doma izdelanih varilnih uporovnih kolutnih strojih, od katerih jih nekaj dela še danes! Radiatorji so dobili ime TRIKA zaradi pločevine, iz katere so bili izdelani, saj je pločevina imela naziv »KKK« torej trika. Tega leta je bil osnovan radiatorski oddelek, ki je s svojimi proizvodi vnašal toploto v domove širom po domovini. Naši radiatorji so greli celo romunskega kralja. Ogrevanje s centralno kurjavo je prišlo k nam iz skandinavskih dežel, predvsem iz Švedske, saj je tovarna AGA-SVENSKA bila največji proizvajalec radiatorjev in opreme za plamensko varjenje. Oblika radiatorjev je bila sprva drugačna le v izvedbi glav na členih, ki je bila takrat triglata. Člene so varili v baterijo z zunanje strani, tako je bil zvar viden, kar je malce kazilo njih izgled.

Delo je bilo zamudno, ker je bila dolžina zvara razmeroma dolga, radiator pa je bilo potrebno med



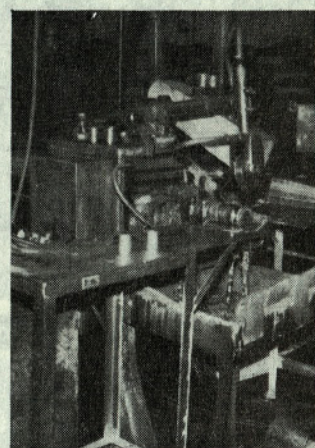
Stroj za uporovno kolutno varjenje radiatorjev rojen v Celju 1930.

varjenjem večkrat obrniti, obračanje pa je s povečanjem števila členov postajalo z vsakim dodatnim členom težje. Leta 1932 so tovarno obiskali strokovnjaki švedske tovarne AGA-SVENSKA in pri tej priliki pokazali varjenje členov v baterije s posebnim plamenskimi gorilnikom z notranje strani s pretaljevanjem robov pretočnih odprtini. S tako spremembo načina varjenja radiatorjskih členov v baterije se je povečala storilnost za več kot 300 %.

Trioglato glavo na členih je zaradi nepraktičnosti Žohar Franc st. spremenil v mnogo praktičnejšo šestoglato, za katero je pridobil v letu 1939 patent pod števil. 15559. Čeprav je trioglata oblika glave na členih kmalu v proizvodnji odmrila, sem nedolgo tega videl v zdravilišču Dobrna (Zdraviliški dom), v Ljubljanskem nebotičniku in pri nas v oddelku kontrole še radiator s trioglato glavo, kar pomeni, da so v uporabi že več kot 50 let!

Leto 1928 je bilo rojstno leto za ročno obločno varjenje v naši tovarni. Za orodjarno in ključavničarski oddelek je pri firmi AEG nabavljen prvi varilni agregat za ročno obločno varjenje. Bil je to težak stroj, katerega so vlekli vsaj trije zelo močni delavci. Tudi varilne lastnosti niso bile najboljše. Nabavljen je bil predvsem za obnavljanje plašča na plinskem generator-

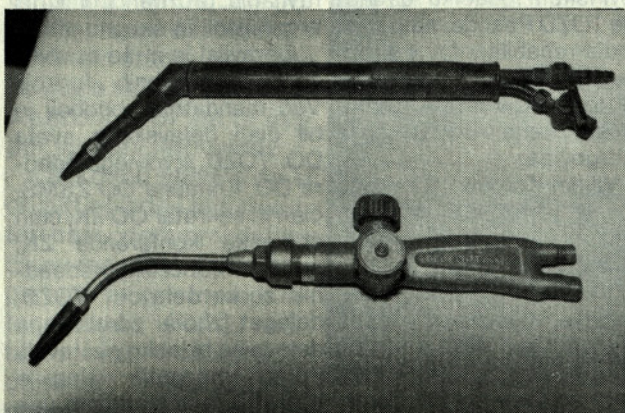
ju, ki je bil izdelan v letu 1923. Takrat se je varilo predvsem z golimi in strženskimi elektrodami. Redkeje so bile v uporabi omočene elektrode, ker so imele neugodne talilne lastnosti, oplaščenih elektrod niso upo-



Stroj za uporovno kolutno varjenje radiatorjev rojen 1930

rabljali, čeprav so bile patentirane že v letu 1908. Šele kasnejša nabava ELIN varilnih agregatov je pospešila razvoj ročnega obločnega varjenja.

Porast proizvodnje radiatorjev, ki je v letu 1935 znašala 238 ton, je narekoval na trgu vedno večjo potrebo po kotlih za centralno kurjavo. V letu 1936 so v tovarni pričeli z osvajanjem kotla v varjeni izvedbi, kar je bila za takratni čas zelo drzna odločitev. Varilna tehnika si je šele iskala svoje mesto v kotlogradnji in je le počasi izpodirala zakavičane konstrukcije, med katerimi so bili tudi kotli. Zato je bilo potrebno rešiti poleg mnogih toplotno tehničnih problemov še varilske probleme. Varili so z strženskimi elektrodami (Savica – Železarna Jesenice) z bolj ali manj iskusnimi varilci. Težav je bilo veliko in že 12. nov. 1936 je ing. Pompe Rihard opravil toplotni preizkus. Po izgotovitvi prve peči – prototipa – so le to peljali na Jesenice v Železarno na varjenje saj je bilo takrat strokovno mnenje, da mora biti varjena konstrukcija, seveda tudi kotel, napetostno žarjena. Ta takrat preventivni ukrep, bi tudi danes pri sodobnih kotlih ne bil odveč, saj bi se znebili neugodnih notranjih napetosti in vsak inšpektor parnih kotlov, bi z večjo si-



Plamenski gorilnik iz l. 1920 in sodobni plamenski gorilnik.

gurnostjo udaril na kotel prevzemni žig. Prvi kotli TRIKA (pločevina KKK) z zelo dobrimi kurilnimi in toplotnimi lastnostmi, so se že v naslednjem letu pojavili na trgu in so jih do leta 1962 izdelali preko 2000 kom. Kotel v varjeni izvedbi je postal konkurenčen litemu kotlu, kar je bila takrat mala zmaga varilne tehnike.

Poleg TRIKA kotlov je bila pozneje osvojena tudi etažna peč za centralno ogrevanje, ki je bila v celoti varjena. Ta peč, ki je bila tudi patentirana (Jugoslovanski patent št. 16687, še zdaleč ni dosegla po kurilnih lastnostih svoje starejše sestre.

V letu 1940 je bil pri firmi MESSER nabavljen centralni acetilenski razvijalec, dobili smo najodobnejšo napravo za proizvodnjo acetilena s polnilno kapaciteto 2×25 kg karbida, za takrat spoštljiva kapaciteta. Kmalu po dobavi razvijalca, leta 1942 pričnejo v delavnici odpreskov plamensko rezati na avtomatu, ki je vodil plamenski rezalnik z magnetnim kolutom po šabloni, zopet korak s časom.

Med vojno je bila tovarna preusmerjena predvsem v vojno industrijo, čeprav proizvodnja posod, kotlov in radiatorjev ni povsem usahnila. V prostorih današnjega TOZD Vzdrževanje so popravljali prestreljena krila in trupe nemških letal Dornier. Varilna tehnika tu ni bila zastopana, uporabljali so le spajkalnike, s katerimi so s segrevanjem glave zakovice povzročili eksplozijo eksploziva v steblo zakovice in na ta način spojili pločevinaste dele na nedostopnih mestih.

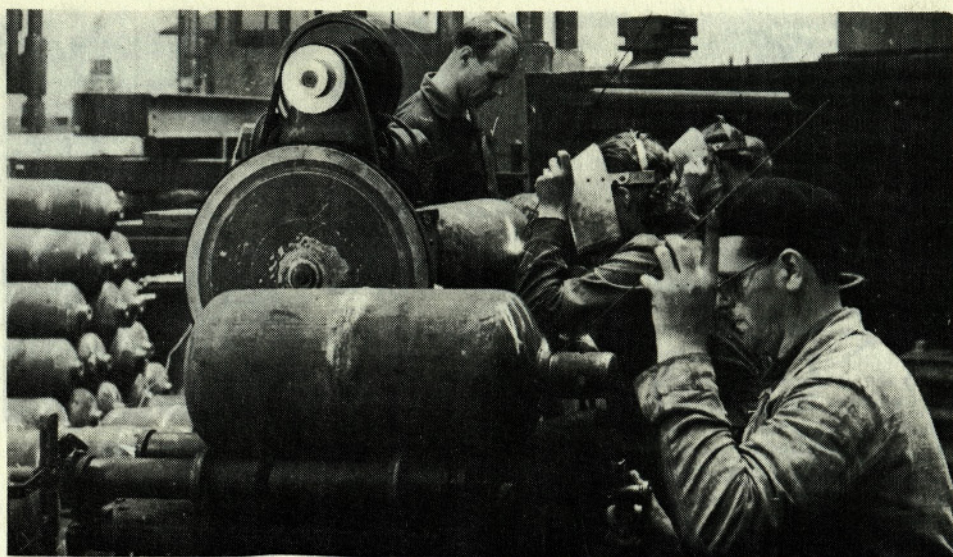
V izdelovalnici odpreskov pa so izdelovali med drugim tudi morske mine, ki so bile izdelane iz dveh polovic in zvarjene – že takrat – avtomatsko. Automat je imel obračalno napravo, elektroda pa je bila oploščena in navita v svitek. Posebna odvijalna naprava je oploščena elektrod-

no žico s talilno hitrostjo odvijala in mestoma odbrusila plašč elektrode kamor se je avtomatsko priključil varilni tok. Kvaliteta zvara je bila dobra ker ni bilo prekinitev (menjava elektrod) in izključen je bil vpliv varilca. Težava je bila z svitkom oploščene elektrode, ker se je plašč kaj rad odluščil in povzročal napake, zato ti avtomati niso imeli preveč široke uporabe.

V letu 1944 je bil nabavljen aparat za ARC-ATOMSKO varjenje firme AEG, z namenom za reparaturno varjenje orodij, predvsem za navarjenje nožev za struženje in skobljanje. To je bil postopek obločnega varjenja z dvema volframskima elektrodama, kjer je med njima v atmosferi vodika gorel oblok. Ta postopek je bil v Evropi precej prazbirjen, v naši tovarni pa ni nikoli zaživel, ker so bile težave z nabavo čistega vodika in primernega dodatnega materiala.

Leta po vojni

Na področju varilne tehnike je bilo več let zatišje. Novih postopkov ni bilo le načrtno se je pričelo z izobraževanjem varilcev na osnovnih tečajih za plamensko in argonsko varjenje. Praktično delo je dolga leta počel varilni mojster Lederer Anton, ki je bil odličen praktik in specialist svoje stroke, bil je tudi dvakrat državni prvak na tekmovanju najboljših varilcev iz vse države. Takrat smo imeli veliko varilcev in predvsem tudi varilk, ki so varili aluminij. Predvsem varilke so bile zelo sposobne in so dokazale, da varjenje ni samo domena moških. V letu 1953 so se pričele uporabljati na veliko oploščene elektrode »DRAVA« proizvod Železarne Jesenice. Prehod od strženskih – golih – elektrod na oploščene je varilcem povzročalo nemalo težav. Srečali so se z žlindro, ki jo je povzročil plašč elektrode in, ki je prej niso poznali. Nove elektrode pa so v



Prve butanke-plamensko varjenje z masko zaradi vročine.

veliki meri izboljšale kvaliteto varjenih izdelkov predvsem kotlov.

Leta 1954 smo osvojili izdelek z najbolj zahtevno kvaliteto zvara, to je bila butanska jeklenka (10 kg polnitev). To je bil visoko kakovosten izdelek, ki je zahteval najvišjo kvaliteto zvara, katero so takrat dosegli prvi atestirani varilci, zvari pa so bili podvrženi najbolj skrbni kontroli tudi rentgenski. Poraba butana v gospodinjstvu je vspejubljala več podjetij v proizvodnjo butanskih jeklenk, vendar smo s kvaliteto uspeli le mi, kar je bil vzrok, da smo bili več let edini proizvajalci butanskih jeklenk v Jugoslaviji.

Prve serije jeklenk so varili varilci plamensko. Jeklenke so varili plamensko v navpični legi s tako imenovanim temenskim zvarom. Mučno in zahtevno delo plamenskih varilcev pa je prekinila nabava ELIN avtomata za varjenje pod praškom. To je bil nov varilni postopek katerega smo leta 1956 med prvimi v Jugoslaviji uvedli. Automat je nadomestil 9 varilcev, jeklenke pa so na kvaliteti in izgledu močno pridobile, tako, da smo dobili na sejmu embalaže priznanje – jugoslovanskega OSKAR-ja, takrat redko priznanje. V letu 1958 smo automat doma predelali in na njem varili novo osvojeno 35 kg jeklenko, ki je bila tudi vrhunski izdelek.

Prvi elektronsko krmiljeni stroj v tovarni

9. 3. 1960 smo nabavili prvi elektronsko krmiljeni stroj v tovarni, to je bil kolutni uporovni varilni stroj firme MIEBACH, katerega smo uporabili za varjenje radiatorjev, ker je proizvodnja rahlo a vsrjano lezla nazgor. Ta rast proizvodnje radiatorjev je bila povod, da smo opremili radiatorski oddelek v letih 1962 s kolutnimi stroji firme SCHLATTER, v letu 1964 pa je stekla proizvodnja radiatorjev na večtočkovnem stroju in na še dodatno dobavljenih kolutnih uporovnih strojih.

Še na dveh področjih varilne tehnike smo bili med prvimi v Jugoslaviji, če ne celo prvi.

V letu 1958 smo preko francoske tehnične pomoči s po-

močjo Društva za varilno tehniko SRS nabavili aparaturo za argonsko TIG varjenje. To je bil med vojno v Ameriki razviti postopek varjenja v zaščiti argona ali helija, namenjen predvsem varjenju aluminija in visoko legiranih jekel. S tem postopkom smo uspešno rešili težave varjenja ročajev na alukantah za mleko, katere smo do takrat varili plamensko in so se na notranji strani zvara pojavljale mikro razpoke, kar za prehrabeni proizvod ni bilo dopustno.

Drugi nov postopek varjenja katerega smo med prvimi uvedli, je bil postopek varjenja v zaščiti CO₂.

Aprila 1964 smo prav tako iz tehnične pomoči iz DDR dobili aparaturo za varjenje v CO₂. Žal aparaturo ni takoj bila v pogonu, ker je bila velika težava z varilno žico, ki je bila na kolutu mnogokrat prekinjena, plin CO₂ pa ni bil zadovoljive kvalitete, bil je prevlažen. Tudi varilci – obločni – niso bili nad novim postopkom navdušeni. Kakor mnogi v Evropi smo tudi mi hoteli prekvalificirati obločne varilce v CO₂ (MAG) varilce, kar pa ni bilo uspešno. Šele ko smo pričeli priučevati nevarilce je zadeva stekla. Prve MAG varilce je poučeval danes žal že pokojni odličen inštruktor Knez Jože, katerega zasluga je bila da smo razpolagali z res odlično ekipo varilcev, na kateri je pozneje slonela proizvodnja kontejnerjev. Zanimivo je to, da se je moral avtor tega članka v letu 1964 zagovarjati pred 80 članskim auditorjem delavskega sveta zaradi nabave te prve aparaturo, ker je več stala, kot pa obratovala, to pa iz že prej naštetih vzrokov. (oh, ko bi še danes bilo tako). MAG postopek je danes tako udomačen, da imamo sedaj v pogonu okoli 80 aparaturo.

Še ena zasluga gre naši delovni organizaciji. V avgustu 1961 smo pričeli z bradavičastim varjenjem ročajev na posodo na uvoženih uporovnih varilnih strojih GABLER, kar je bil velik skok v kvaliteti emajliranja posode. Naša zasluga pa je v tem, da smo na našo pobudo razvili s tovarno ELEKTRODA v Zagrebu varilne stroje za bradavičasto varjenje ročajev, s katerimi smo se opretili mi in



To je bila kvaliteta.

tudi vse jugoslovanske emajlirnice tako, da je odpadel vsak uvoz tovrstnih strojev.

Leta 1970 je prišlo do nakupa licence za nove EMOTERM radiatorje, katerih prednost je bila v tem, da so za oddano energijo porabili manj pločevine, kot pri TRIKA radiatorjih. Pri nakupu licence pa ni bila rešena operacija varjenja členov v razdelilec. Lastniku firme g. Kormanu je avtor tega članka predlagal rešitev tega problema, le ta pa ga je povabil v ZRN kjer so pod njegovim vodstvom izdelali zelo zahteven koordinatni varilni stroj. Izdelani so bili trije, od katerih dva delata v našem radiatorskem oddelku eden pa pri firmi KORMANN v ZRN. Naša tovarna energetske opreme v Šentjurju, ki je pričela s proizvodnjo v letu 1982 je varilno tehnično zelo dobro in sodobno opremljena. Težišče varjenja je na postopku varjenja pod praškom, kjer imajo stroje spoštljive velikosti in kapacitete.

Na kraju tega zapisa čutim dolžnost zahvala do strokovnjakov in varilcev, ki so storili to, da smo bili vedno v vrhu te zanimive, zahtevne in hitro razvijajoče se varilske stroke. To so bili:

Žohar Franc st., ki je snoval med ostalim tudi prve uporabne varilne stroje in naprave, Lederer Anton specialist, univerzalni varilec in dolgoletni inštruktor, ki je naučil varjenja več generacij varilcev, Podjavoršek Andrej, Kač Martin in Knez Jože varilci in inštruktorji, ter odlični varilci Pukl Rajmund, Rojnik Franc, Pilih Martin, Cvirn Konrad, Čater Marija, Petauer Štefan in še mnogi drugi. Alojz Drogenik

Beseda o avtorju članka

Drofenik Alojz (8. 5. 1932), strojni tehnik, zaposlen v DSSS, službi razvoja kot vodja razvojne tehnologije.

Našemu kolektivu je zvest že od leta 1950, s prekinitvijo v letih 1966–1968, ko ga je letna firma ZINER povabila k sodelovanju in v tujini, si je pridobil sloves priznanega in cenjenega strokovnjaka na področju varil-

stva oz. varilne tehnike. Številne posodobitve na strojih, napravah, spremembe, racionalizacije tehnoloških procesov, inovacije, posodobitve, kakor tudi sprotno razreševanje tekoče problematike na področju varilstva so plod njegovega zavzetega in vztrajnega dela. Nepomirljivost njegovega duha je tista osebnostna kvaliteta, ki ga je napajala pri izvedbi številnih racionalizacij in tehničnih izboljšav od katerih marsikatera sega preko področja varilstva. Prenašanje znanja in izkušenj na mlajše kadre je prav gotovo vrlina, ki mu je samoljublje tuje in neracionalna stvar.

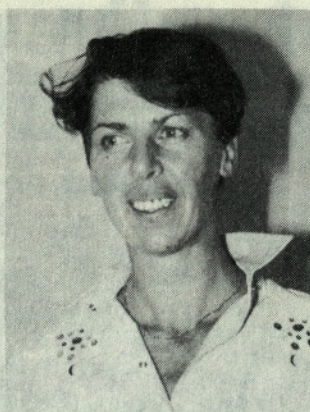
Zaradi vseh teh vrlin in dejanj, ki so za naš kolektiv izrednega pomena, je prejel že vrsto priznanj in nagrad, med ostalim tudi leta 1984 zlati znak DO, ki mu ga je podelil delavski svet naše DO.

Urednik





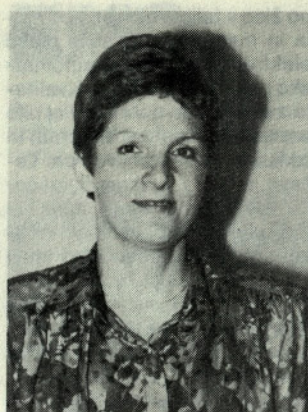
Tanja Gobec



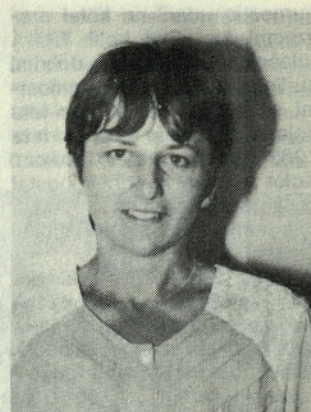
Tončka Pečovnik



Jožica Šeško



Metka Lesjak



Mira Grobelnik

Kegljavke KK EMO Celje državne prvakinja

V Sarajevu se je končalo državno prvenstvo v kegljanju na katerem so članice KK EMO osvojile prvo mesto in naslov državnih prvakinj.

Sedmerica celjskih igralčnic Tanja Gobec, Metka Lesjak, Mira Grobelnik, Tončka Pečovnik, Marta Zupanc in Silva Razlag je po desetih letih znova prinesla naslov najboljših v državi v Celje.

Resno in pošteno delo, predvsem pa ljubezen tekmovalk do te športne panoge, vse to je bilo porok za uspeh. Naslov državnih prvakinj so osvojile po težkem boju z ekipo Poštarija iz Splita, ki je vseskozi vodil, nato pa so ga premagale s 54 keglji razlike oziroma prednosti.

V torek, 23. junija, dva dni po velikem uspehu na državnem prvenstvu v Sarajevu,

ko so kegljavke KK EMO osvojile naslov državnih prvakinj, smo jih sprejeli tudi o naši delovni sredini.

K izrednemu uspehu jim je v imenu našega kolektiva čestital glavni direktor Franci Gazvoda, ki je med drugim dejal:

»V EMO smo zadovoljni in srečni, da smo pokrovitelji tako vzorne športne ekipe,

ki nas je letos že dvakrat prijetno presenetila – z drugim mestom pri mladinkah in naslovom državnih prvakinj pri članicah. Tudi v prihodnje vam želimo mnogo uspeha, športne sreče in seveda uresničitev skupnega dogovora o sodelovanju.«

Ob tej priložnosti so državne prvakinja prejele tudi simbolična darila. Kegljaški



Marta Zupanc



Silva Razlag

klub kot celota pa unikatno delo na emajlu akademske kiparke Alenke Vicelj iz Ljubljane.

POMEMBNEJŠI REZULTATI EKIP, POSAMEZNIKOV IN DVOJIC KK EMO CELJE V ČASU OD 1. 1. DO 30. 6. 1987

I. EKIPNA TEKMOVANJA

a) PRVENSTVO SFRJ

1. ČLANICE
2. ČLANI
3. MLADINKE
4. MLADINCI

b) PRVENSTVO SRS

1. ČLANICE
2. ČLANI
3. MLADINKE
4. MLADINCI
5. II. EKIPA ČLANIC
6. II. EKIPA ČLANOV

c) RAZNI TURNIRJI

1. MEDNARODNI TURNIR V SALZBURGU (AVSTRIJA)
2. TURNIR 20 let KK RUDAR TRBOVLJE
3. TURNIR KK DOMŽALE
4. TURNIR KK KRŠKO

II. TEKMOVANJE DVOJIC

a) PRVENSTVO SFRJ

1. MLADINKE (Zupanc Marta in Sivka Breda)

b) PRVENSTVO SRS

1. MLADINKE

1. MESTO (SARAJEVO)
9. MESTO (ZAGREB, BEOGRAD)
2. MESTO (CELJE)
3. MESTO (CELJE)

1. MESTO
4. MESTO
1. MESTO
3. MESTO
- 2.-3. MESTO V II. SLOV. LIGI
3. MESTO V I. LIGI OKS CELJE

- ČLANICE 1. MESTO
- ČLANI 1. MESTO
- ČLANICE 1. MESTO
- ČLANI 2. MESTO
- ČLANICE 1. MESTO
- ČLANI 4. MESTO

5. MESTO (BAČKA TOPOLA)

2. MESTO (KRŠKO)

(Zupanc M. in Sivka B.)

2. MLADINCI (Fideršek Andrej in Vok Milan)

OPOMBA: Članice in člani igrajo prvenstva dvojic v jeseni!

III. TEKMOVANJA POSAMEZNIKOV

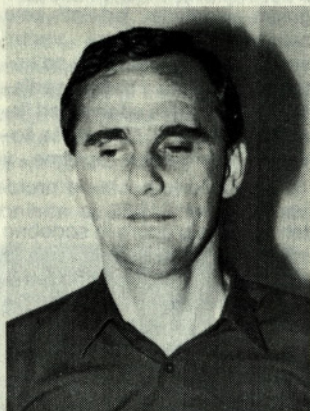
Vsa tekmovanja posameznikov v SFRJ so v septembru in oktobru mesecu!

Odlično uvrstitev so dosegle naše tekmovalke in tudi tekmovalci na zgoraj naštetih ekipnih tekmovanjih in to:

1. SLOVENSKA LIGA

- | | | |
|------------|-----------------|----------|
| a) ČLANICE | ŠEŠKO JOŽICA | 2. mesto |
| | GOBEC TANJA | 3. mesto |
| | PEČOVNIK TONČKA | 4. mesto |
| b) ČLANI | ČAGALJ JOSIP | 4. mesto |

(Konec na naslednji strani)



Vlado Gobec – predsednik Kegljaškega kluba EMO Celje in trener: »Uspeha v Sarajevu smo veseli. Zadnjič smo bili državni prvaki leta 1976 in 1978, potem pa vsako leto zelo, zelo blizu. Zdaj smo tretjič in pot v Evropo nam je odprta. Septembra bomo po vsej verjetnosti nastopili na evropskem pokalu na Čehoslovaškem in želimo doseči viden uspeh. Hvaležni smo vam za pokroviteljstvo. Oddolžili se bomo z uspehi, pomagali pa bomo tudi članom kegljaške sekcije RŠD.«



Državne prvakinja v naši delovni sredini. Z leve: Vlado Gobec (trener ekipe), Marta Zupanc, Tončka Pečovnik, Franci Gazvoda (glavni direktor EMO), Tanja Gobec, Metka Lesjak, čepita Jožica Šeško in Mira Grobelnik, manjka Silva Razlag.

Pospeševalci ateroskleroze

Že večkrat smo omenjali dejavnike tveganja, jih naštevati ter povezovati z aterosklerozo ali poapnenjem žil, ne da bi kaj bolj konkretnega rekli o njih.

Vedno smo prišli do vprašanja, če je vzrok zla, ki ga opisujemo, poapnenje ožilja, kaj povzroči, da se poapnenje ožilja začne?

Interes tisočeri raziskovalcev je že več desetletij usmerjen v iskanje teh vzrokov, ker le poznavanje pravega vzroka zagotavlja uspešnost borbe proti njim. Veliko teh vzrokov je že poznanih, za nekatere domnevamo, priznati pa moram, da mnogih še ne poznamo.

Dosedanje ugotovitve kažejo, da ateroskleroza pod nekaterimi okoliščinami poteka hitreje, prej, pogostneje in hujše, kot če teh okoliščin ni. Vse govori za to, da so glavni pospeševalci ateroskleroze: zvišan krvni pritisk, sladkorna bolezen, maščobe v krvi, povišana sečna kislina, kajenje, prekomerna telesna teža, spol, dednost, senzibilnost človeka, sodobni način

življenja itd. Prav gotovo nismo iz tiste skupine lahkovernežev, ki slepo veruje v trditve, brez dokazov, brez dvoma, zato na kratko navedimo nekaj oprijemljivih dokazov. O posameznih pospeševalcih bomo podrobneje spregovorili drugič.

Vsem nam je poznano, da nezdravljeni ali slabo zdravljeni bolniki s povišanim krvnim pritiskom z leti dobijo, poleg drugih komplikacij, aterosklerotične okvare ožilja v možganih, ki nemalokrat privedejo do možganske kapi. Te spremembe na ožilju opaža tudi okulist na očesnem ozadju.

Pri nekaterih sladkornih bolnikih po večletnem zdravljenju pride do tako hudih okvar na ožilju, da je potrebno kirurško odrezati prste najčeste na nogah, mnogim pa morajo odrezati nogo.

Povišane vrednosti maščob v krvi so prepogosti sopotniki (čeprav ne edini) bolnikov, ki so preboleli srčni infarkt, da bi njihovo krivdo lahko zanikali. Najdemo jih v žilni steni ob aterosklerotičnem procesu, pri žilnih s hrano bogato živalskih maščob, lahko izzovemo poapnenje žil. Sečna kislina pogosto nastopa vzporedno s povišanim sladkorjem in maščobam v krvi.

Kajenje? Redki so bolniki, posebno mlajši, ki pred infarktom niso kadili. Večina pove, da so pred boleznijo pokadili 30, 40 in več cigaret dnevno. Poznamo celo t. i. »Kadilčevo nogo« s težkimi poapnenji periferne ožilja, ki ne malokrat ima za posledico izgubo noge.

Prekomerna telesna teža povzroča celo vrsto komplikacij na lokomotornem aparatu (hrbtenice, kolena, kolk), poleg tega pa pogojuje zvišan krvni pritisk, sladkorno bolezen, povišane maščobe in sečno kislino v krvi, prekomerno obremenjuje srce...

Poveč letnih statistikah v Rdečih križih je razmerje med moškimi in ženskimi bolniki, ki so preboleli srčni infarkt 17:1 v korist moških. Povprečno so moški mlajši. To razmerje ni značilno za Slovenijo ali Jugoslavijo, ker

vsi bolniki ne pridejo na rehabilitacijo. Svetovne statistike so pred leti navajale razmerje 20:1. V zadnjih letih se razmerje zmanjšuje, vedno več je žensk, ki obolevajo zaradi srčnega infarkta. Nekateri smatrajo, da je to davek na emancipacijo. Sum je padel tudi na pilulo.

Mnogi družinske pogojenosti srčnega infarkta ne priznavajo, čeprav navidezno izgleda, da je bolezen v nekaterih družinah pogostnejša. Pravijo, da je ta pogostnejša pojavnost posledica drugih okoliščin, ki izhajajo iz družinskih prehrabnih navad, medsebojnih odnosov, interesov, razvad itd.

Sum je padel na standard, civilizacijo, sodoben način življenja, ki prinaša nagle spremembe v prehrani, angažiranosti, v medsebojne odnose, odgovornosti, neugodne spremembe v okolju premo gibanja, številne razvade itd.

Pogosto se najdemo pri bolniku, ki je prebolel srčni infarkt niti enega prej opisanega dejavnika tveganja, razen, da gre za nadpovprečno angažirano, pogosto čustveno preobčutljivo osebnost. To je dokaz, da vseh vzrokov niti še ne poznamo.

Čim več dejavnikov tveganja je istočasno prisotnih pri istem bolniku, tem večje je tveganje. Kaj storiti? Rešitev vidimo v preventivi.

Z zadovoljstvom opažamo, da se je skrb ljudi za lastno življenje povečala. Vedno več ljudi se ukvarja z rekreacijo, samoiniciativno prihajajo na preglede, se odločajo za hujšanje itd. Kdaj naj bi ta skrb za lastno zdravje postala intenzivnejša? Pri moških pri tridesetem, pri ženski pa po štiridesetem letu starosti. Usmerjena naj bo: k pravilni prehrani, redni skrbi za idealno telesno težo in fizično kondicijo, skrbi za zadostno relaksacijo, brzdanju v pretrzanem kajenju in drugih razvadah ter vsaj enkrat na dve leti temeljit zdravniški pregled. Ta naj obsega: kontrolo krvnega pritiska, telesne teže, sladkorja, maščob in sečne kisline v krvi, EKG in v primeru težav v predelu srca še obremenilni test – cikloergometrijo. Sestavni del pregleda je razgovor z zato usposobljenim zdravnikom, ki bo izdelal riziko-profil in napotke za nadaljnje ukrepe.

Dr. Lojze Števanec
internist

Več denarja za propagando

Za tržno komuniciranje smo lani v Jugoslaviji namenili 67 milijard 896 milijonov dinarjev – Delež v celotnem prihodku se je povečal

Ena od pomembnejših sestavin trženjskega spleta je tudi promocija izdelka oziroma tržno komuniciranje ali kot smo temu rekli včasih, ekonomska propaganda. To je tisti del trženja, ki je navzven najbolj opazen in je najbrž tudi zato prodrli najgloblje v zavesti tistih, ki vodijo poslovni proces. Podatki o tem, koliko denarja smo lani v Jugoslaviji porabili za tržno komuniciranje, pa kažejo, da pripisujejo tej dejavnosti tako v gospodarstvu kot tudi v družbenih dejavnostih čedalje večji pomen. Vsota, namenjena za tržno komuniciranje, se je namreč lani v primerjavi z letom 1985 povečala za 150,9 odstotka.

Tako smo lani v Jugoslaviji porabili za tržno komuniciranje okoli 67 milijard 896 milijonov dinarjev – od tega je prišlo 93,4 odstotka na gospodarstvo in 6,6 odstotka na družbene dejavnosti. Ker je celotni prihodek v tem času rasel precej počasneje (lani se je namreč povečal le za 81,1 odstotka, samo v gospodarstvu pa še za nekaj manj), je bilo lansko leto za naše tržno komuniciranje še toliko ugodnejše. Delež za propagando se je v celotnem prihodku povečal za 0,069 odstotka v letu 1985 na 0,095 odstotka v lanskem letu, tako da je bil lani največji po letu 1979. Kljub temu pa je v primerjavi z razvitimi tržnimi gospodarstvi še vedno nizek.

Naložbe v komuniciranje so se povečale v vseh republikah in v obeh pokrajinah, še najbolj, namreč kar za 156,4 odstotka na Hrvaškem, najmanj, »le« za 114,8 odstotka pa v Črni gori. Naša republika namenja za tržno komuniciranje največ, namreč kar 37,6 odstotka vsega jugoslovanskega denarja za propagando, ali približno 25 milijard 513 milijonov dinarjev. To je celo nekaj več kot je leto prej vložilo v tržno komuniciranje

● Časopis za trženje in tržno komuniciranje Media marketing objavlja tudi jugoslovanski propagandni barometer, iz katerega je razvidna propagandna aktivnost v jugoslovanskih tiskanih medijih. Analiza za lansko leto je pokazala, da so lani v časopisih in revijah naj-

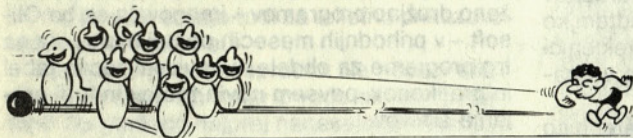
več oglašali trgovci, sledijo pa institucionalne propagande, založništvo, turizem in moda. Največ denarja za jugoslovansko tiskano propagando smo namenili v Sloveniji, in sicer 46 odstotkov vse jugoslovanske časopisne in revijalne propagande, medtem ko se v Vojvodini, Makedoniji, Črni gori in na Kosovu z oglaševanjem skoraj ne ukvarjajo. Največji jugoslovanski oglaševalec je Iskra, ki je lani dala za ta namen 105 milijonov dinarjev, sledijo pa Gorenje, JAT, Emona, Krka, Kompas, Velebit itd.

vse jugoslovansko gospodarstvo. Druga je Hrvaška z 29,4 odstotnim deležem, na tretjem mestu je ožja Srbija s 17,2-odstotnim deležem, sledi Bosna in Hercegovina (6,5 odstotka), Vojvodina (5,3 odstotka), Ma-

kedonija (2,2 odstotka), Črna gora (1,1 odstotka) in Kosovo (0,7 odstotka).

Podobno so republike in pokrajini razvrščene tudi po velikosti deleža denarja za tržno komuniciranje v celotnem prihodku. Precej daleč spredaj je Slovenija s skoraj 0,2-odstotnim deležem v skupnem prihodku. Med gospodarskimi dejavnostmi pa za propagando največ namenja gostinstvo in turizem, sledijo finančne in druge storitve, industrija in rudarstvo, trgovina in drugi.

Božena Križnik
Delo, 9. 6. 1987



(Nadaljevanje s prejšnje strani)

2. TURNIR SALZBURG

RAZLAG SILVA	2. mesto
ZORE MARJANA	4. mesto
ŠEŠKO JOŽICA	6. mesto
ČAGALJ JOSIP	2. mesto
NAREKS STANE	6. mesto

3. TURNIR KRŠKO

GOBEC TANJA	1. mesto
ŠEŠKO JOŽICA	2. mesto

4. TURNIR DOMŽALE

GOBEC TANJA	1. mesto
-------------	----------

Za reprezentanco SFRJ – PEČOVNIK TONČKA
na TROFEJU JUGOSLAVIJE – ZUPANC MARTA
NA RABU

NA SVETOVNEM MLADINSKEM PRVENSTVU V INGELGEIMU (ZR NEMČIJA) JE NASTOPILA:

ZUPANC MARTA – OSVOJILA JE
6. mesto ekipno
13. mesto v dvojicah

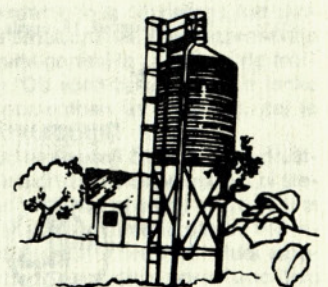
NAGRADE IN PRIZNANJA

Na proglasitvi najboljših športnikov CELJA za leto 1986 (v mesecu januarju 1987 v Narodnem domu) je postala TONČKA PEČOVNIK – športnica Celja v letu 1986 GOBEC TANJA – pa je zasedla 3. mesto.

Po anketi KEGLJAŠKE ZVEZE SLOVENIJE je bil naš klub proglašen (že drugič zapored) za NAJBOLJŠI KLUB V LETU 1986 V SLOVENIJI.

Najboljša v letu 1986 je bila tudi ŽENSKA EKIPA. TEKMOVALKE, KI SO OSVOJILE EKIPNO PRVENSTVO SFRJ:

GROBELNIK Mira, GOBEC Tanja, PEČOVNIK Tončka, ŠEŠKO Jožica, LESJAK Metka, ZUPANC Marta, RAZLAG Silva in trener GOBEC Lado.



Drobne zanimivosti

● Lesk plastičnih avtomobilov

Odporni plastični materiali so zelo primerni za izdelavo avtomobilskih karoserij. So lažji od kovin in ne rjavijo. Izdelovalci avtomobilov pa se pritožujejo, da nimajo leska, ki je značilen za obarvano kovino. Neki ameriški inženir pa je izumil postopek, ki ga imenuje »hlajenje sestavin«. Kot sam pravi, s tem postopkom lahko naredi izredno odporno svetlečo se plastiko, katere sijaj se lahko primerja s sijajem kovinske karoserije.

Pri tem postopku mešajo nezdružljive plastike, da bi dobili sestavine z novimi lastnostmi. Prejšnja prizadevanja v tej smeri so bila le deloma uspešna. Gumo so na primer dodali polipropilenu, da bi ga naredili manj krhkega pri nizki temperaturah, nova mešanica pa je bila groba in neenakomerna.

Bruce Nauman s politehničnega inštituta Rensselaer v New Yorku je poskušal stopiti dva nezdružljiva polimera v navadnem raztopilu in ju nato segreti pod pritiskom, da bi razpršil delčke ene snovi v drugo. Nenadoma je pritisk zmanjšal, kar je povzročilo, da je topilo v trenutku izhlapelo in se je mešanica strdila, še preden se je lahko ločila.

S spreminjanjem sestavin lahko mešanica dobi različne lastnosti. Lahko se na primer poveča njena odpornost na toploto ali spremeni poroznost. B. Nauman meni, da je njegov postopek uporaben v veliko primerih. Lahko bi ga uporabili za izdelovanje nerjavečih avtomobilskih karoserij ali pa za na vročino odporna industrijska lepila.

Ta postopek že uporabljajo številna ameriška podjetja.

● Video preprečuje nesreče pri delu

Za preprečevanje nesreč pri delu v naftni družbi Shell uporabljajo video. Pravijo, da so padci in posledice padcev krivi za skoraj tretjino izgubljenih delovnih ur. Na ploščadi za črpanje nafte je ta problem še posebej pereč, saj so padci v Severno morje smrtno nevarni.

Pri Shellu so se zato spraševali, kako bi preprečili vsakodnevne nesreče, ne da bi bilo potrebno povečati nadzor nad delavci. Majhno

londonsko podjetje Video Media je zato zanje izdelal poseben sistem za usposabljanje delavcev. Delavci gledajo film, v katerem filmski osebi Charlie in Steve delata na naftni ploščadi. Film prikazuje ves delovni dan, gledalec pa ima možnost odločiti, kaj bosta osebi iz filma v določenem trenutku storili in s svojo odločitvijo lahko povzroči ali prepreči nesrečo v filmu.

Uporabnik lahko s pritiskom na gumb film ustavi v kateremkoli trenutku. Na ekranu se izpiše več možnih misli, ki bi jih v tistem trenutku lahko imela Steve in Charlie. Gledalec izbere tisto, ki se mu zdi najbolj pravilna, če naj bi preprečil nesrečo, računalnik pa izbrano misel poveže z določenim potekom filma. Ko film spet steče, se pokaže, ali je bila izbira pravilna: osebi iz filma se ponesrečita pri delu ali pa ne.

● Elektronsko oko za odkrivanje napak na industrijskih izdelkih

Raziskovalci z univerze v Walesu so izdelali izredno prilagodljiv sistem pregledovanja kakovosti industrijskih izdelkov s pomočjo računalnika. Elektronsko oko odkriva napake na izdelkih več kot petkrat hitreje, kot se to posreči človeškemu očesu.

Sistem se imenuje »Kiwivision«. Prvi ga je zasnoval Chris Bowman, študent raziskovalec iz Nove Zelandije, ko je bil na študijskem obisku v Walesu. Kasneje ga je izpopolnil profesor fizike Bruce Batchelor, kateremu je tudi uspelo zbuditi zanimanje številnih podjetij za ta sistem.

Kiwivision lahko prepozna kakršnokoli pomanjkljivost: od mrčesa v zavrtku moke do razpoke v kovinskih delih ali nevarnih drobcev stekla v poškodovanih steklenicah. Medtem ko lahko človeško oko pregleda le dve steklenici na sekundo, jih lahko elektronsko oko v enakem času pregleda deset.

Naprava je sestavljena iz plošč, na katerih so mikroprocesorji in televizijske kamere. Televizijska slika neoporečnega izdelka (kontrolni izdelek) je računalniško obdelana in shranjena v spomin računalnika. Kamera snema izdelke, ki jih preverjamo, njihove slike pa računalnik primerja s sliko v spominu.

Število mikroprocesorjev se lahko po potrebi spremeni, s tem pa je sistem še bolj primeren za podjetja, ki želijo na primer preverjati le zunanjo obliko izdelka. Sistemu se lahko dodajo nove plošče z mikroprocesorji, kadar gre za bolj natančno preverjanje in je potrebno odkrivati razpoke in tujke v notranjosti izdelka.

Rekorden izvoz jekla iz EGS

Države članice EGS so izvozile lani rekordnih 25,2 milijona ton jekla in s tem utrdile mesto največjega izvoznika jeklarskih izdelkov na svetu. Po podatkih Komisije EGS so četrtno izdelkov prodali v azijske države, 19 odstotkov v ZDA in 16 odstotkov v ostale evropske države. Lani so v jeklarnah EGS proizvedli 121 milijonov ton jekla (v tem času so ga v ZDA izdelali 82 milijonov ton in 105 milijonov ton na Japonskem), zato pa se je poraba jekla v Evropi zmanjšala, medtem ko se je lani v primerjavi z letom poprej poraba jekla v ZDA in na Japonskem povečala. ZDA so lani uvozile 27 milijonov ton jekla, predvsem iz EGS in Japonske, z uvozom pa so pokrili kar 30 odstotkov svojih potreb.

Protipožarna obleka

Britanska izumiteljica Michael de la Pena in Charles Small sta patentirala zaščitno oblačilo, ki varuje pred ognjem in dimom in bi zelo zmanjšalo število žrtev požara. Gre pravzaprav za vrečo, ki človeka, ujetega v plamene, varuje pred opeklinami in zadušitvijo. Izdelana je iz polimidnega, komaj 25 mikrometrov debelega in zelo prilagodljivega materiala, tako da je lahko zvijemo in shranimo. Slabo prevaja toploto in se

ne stopi na vročini. V del, ki pride čez glavo, je vstavljena blazina, ki prepušča zrak, a odfiltrira dim in strupene pline. Narejena je iz štirih plasti. Zunanja je iz ogljikovih vlaken, odpornih proti ognju in iskram. Za njo je plast finih vlaken, med drugim iz polikarbonata in polipropilena, druga plast je spet iz ogljikovih vlaken, prepojenih z bakrovo soljo in organskimi spojinami, ki vsrkavajo vodikove cianid in dušikove okside. Zadnji filter je plast plastične pene z ogljem v prahu.

Izumiteljica pravi, da bi človeka takšno oblačilo obvarovalo smrti, ko bi stekel skozi dušeči dim na varno. Znano je, da dim in strupeni plini, ki nastajajo pri gorenju, povzročijo več smrti kot sam ogenj.

EGS: Zapiranje jeklarn

Eurofer, združenje evropskih jeklarjev, je predstavilo načrt, po katerem bodo še za 5,7 milijona ton jekla zmanjšali evropske jeklarske zmogljivosti. Eurofer je pripravil tudi poročilo o tem, kako so članice upoštevale njegova priporočila za zmanjšanje zmogljivosti letošnjega januarja. Opazovalci sodijo, da napor Eurofera po večji racionalizaciji v evropski jeklarski industriji ne bodo uspešni, saj je izven združenja 40 odstotkov neodvisnih jeklarjev, ki nasprotujejo racionalizacijam.

Olivetti in računalniki

Italijanska večnacionalna Olivetti je začela pripravljati tudi software za osebne računalnike. Že v kratkem naj bi predstavila kar zaokroženo družino programov – imenovala se bo Olist – v prihodnjih mesecih pa naj bi poslala na trg programe za obdelavo in vizualizacijo tabel in grafikonov, povsem novih testov in tudi urejanje arhivov.

Cagiva največja v Evropi

Pretežno družinsko podjetje bratov Castiglioni Cagiva, ki že ima večinski delež znane tovarne motorjev Ducati, je zdaj odkupilo še večinski delež podjetja Moto Morini in tako postalo največji zahodnoevropski izdelovalec motornih koles, edino sposobno konkurirati velikim japonskim podjetjem. Zanimivo je, da je že doslej skupini Cagiva uspelo prodajati svoje motorje tudi na Japonsko. Italijansko podjetje je še pred novo razširitvijo izdelalo na leto kakih 50.000 motornih koles, zlasti tistih tipa »enduro«.

Za ekološko neosveščene

Družba Fuji Photo Film Co. posveča vse svoje sile novemu proizvodu, ki ima, kot sodijo poznavalci fotografske industrije, pred seboj veliko prihodnost. Gre za fotoaparata – film, ki ga potem, ko je poslikan, vržejo stran. Novost z imenom 35 mm Quick Snap, ki ji pravijo tudi »film z lečami«, so konec februarja razstavili v New Yorku. Naprava ni večja od kasete, ima 24 barvnih posnetkov, prodajali pa jo bodo za okoli deset dolarjev.

Če upoštevamo veliko količino energije, ki je potrebna za izdelovanje plastike, in škodo, ki jo plastični odpadki povzročajo v naravi, bo novi fotoaparata za enkratno uporabo še ena napaka potrošniške mrzlice.

Nova vrsta gume

V gumarski industriji, ki že nekaj časa nazaduje, upajo, da si bodo opomogli z novim gumarskim izdelkom, ki so ga razvili v laboratoriju proizvajalcev malezijske naravne gume v Hertfordu.

(Nadaljevanje na naslednji strani)

MEPELSEVITS

POVODOM 40 GODINA POSTOJANJA
DODELUJE SE

PLAKETA

Emailirano metalnoj industriji

EMO

Celje

u znak poštovanja i zahvalnosti za Vaše
svesrdno zalaganje u ostvarivanju uspešne
poslovne saradnje

Beograd, 14. aprila 1987.

PREDSEDNİK
POSLOVNOG ODBORA
Aleksandar Kraus, sr

PREDSEDNİK
RADNIČKOG SAVETA
Slavko Ristić, sr

PREDSEDNİK KOSS-A
Zorani Išković, sr



(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Novost imenujejo epoksidirana naravna guma in trdijo, da je popolnoma drugačna od naravne.

Naravni lateks obdelajo z vodikovim peroksidom in mravljično kislino pri temperaturi 50°C v 24 urah. S tem postopkom se del dvojnih vezi med ogljikovimi atomi spremeni v epoksi skupine. Epoksidirana naravna guma sprejme udarec počasneje in z manj odboja kot naravna. Zato je primerna za dušenje vibracij pri strojih, lahko pa bi jo uporabili tudi pri gradnji na potresnih območjih. Ker je bolj odporna na olja in pline, jo bodo lahko uporabili za izdelavo tesnil pri pipah za olje ali plin. Bolje se tudi oprime vlažne površine in pri kotalenju porabi manj energije. Običajno je pri snoveh, ki se dobro primejo površine, upor pri kotalenju večji. Epoksidirana guma tako ni boljša samo od naravne, ampak tudi od enakovrednih sintetičnih materialov.

Ferocenski fotografski materiali

V moskovski tekstilni industriji uvajajo v fotografski postopek namesto srebrovih kristalne sestavine in njihove derivate. Gre za snov ferocen, ki postane občutljiva na svetlobo, če se veže z drugimi organskimi substancami, kot je na primer tetrabromometan. Ferocenski fotografski materiali so manj občutljivi na svetlobo kot srebrovi, imajo pa druge prednosti. Omogočajo velike povečave brez zrnatosti, ki se pojavi pri običajnem postopku. Slike lahko tiskajo neposredno na steklo, kovino tkanino ali plastiko. Lahko jih uporabljajo tudi za reliefno prikazovanje in za mikrofيلمe.

Razvijanje je bolj preprosto. Na nobeni stopnji ni potrebno izpiranje z vodo ali razvijanje v temi. Na podlago najprej nanesejo fotosenzibilno plast, ki jo nato osvetlijo. Vse, kar potrebujejo, je temperatura okoli 90°C. Celoten postopek traja nekaj več kot deset minut. Prednost za tekstilno industrijo je v tem, da bodo lahko uprabljali močnejša barvila, ki bodo odporna na pogosta pranja in osvetljevanja.

Adobe Postscript je postal standard

Za podjetje Adobe ni vedel pred dvema letoma še (skoraj) nihče. In če se pri Appleu ne bi odločili, da bodo skupaj s svojim Laserwriterjem

nudili tudi program za opis strani, imenovan Postscript (podjetje Adobe), najverjetneje še danes marsikdo ne bi slišal zanje.

Tako pa vsa industrija priznava, da je Appleov Laserwriter najboljši laserski tiskalnik na trgu in da mu je k preboju na prvo mesto lepo pripomogel tudi Postscript. Ne gre namreč pozabiti, da je prvi laserski tiskalnik prišel iz laboratorijev Hewlett-Packarda v Palu Altu precej pred konkurenco iz Cupertino.

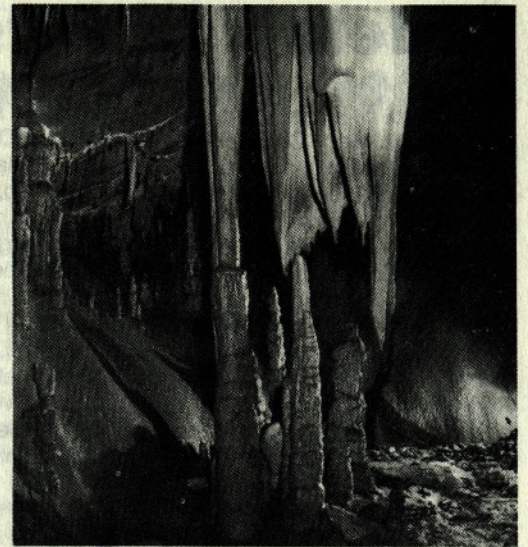
Postscript ima svojo mesto na kontrolni kartici printerja, omogoča pa uporabnikom, da kombinirajo besedilo, grafiko, risbe in digitalizirane slike na eni strani. Kako zelo uporaben program je to, dokazuje dejstvo, da so ga v svoje laserske tiskalnike vdelali tudi DEC, Apollo, Dataproducts, Sun Texas Instruments in še kdo, pa tudi več kot 100 podjetij za izdelavo programov je že izjavilo, da podpirajo Postscript v svojih izdelkih.

Pogled v načrte IBM

Leto 1986 je bilo za največjega proizvajalca računalnikov na svetu kaj klavno. Še posebej slabo pa je šlo oddelku Entry Systems Division, ki se ukvarja z osebnimi računalniki. Finančni rezultati sicer niti niso bili tako zelo klavni, zato pa je IBM-u tržni delež padel v enem samem letu iz 45 % na 25 %!!! Torej je samo po sebi umevno, da tako naprej ne gre več. IBM zato pripravlja dva novinca, ki naj bi bila predstavljena v začetku leta 1987.

Prvi bo PC, temelječ na procesorju 8086 (kot Amstrad PC), serijsko bo vgrajenih 256 Kb RAM, en 3,5 palčni disketni pogon (!) in priporočeno končno ceno nekje okoli 1295 dolarjev. Stroj gotovo kaže IBM-ovo preusmeritev na manjše, zmogljivejše in zanesljivejše diskete oziroma disketne enote. Drugi bo pomanjšani AT, oblikovan tako, da bo zahteval manj prostora na mizi in da bo bolj razširljiv navzgoraj. Drugih podatkov o njem ni, uporabniki pa globoko upajo, da ne bodo še enkrat tako zmedeni, kot so že bili ob predstavitvi XT 286.

Predvsem zanimivo je dejstvo, da ni potrebno nikakršno programiranje, kajti Pronounce Plus teče vzporedno z uporabniškimi programi in memorizira instrukcije tako, kot so resnično izvedene. Hkrati ima v spominu 256 ukazov. Pronounce Plus stane 795 dolarjev, za to pa kupec dobi razširitev kartico, 68 Kb programa, mikrofón in dokumentacijo.



ob primeru naravnih katastrof. Na različnih tovrstnih akcijah smo to že večkrat dokazali in s tem reprezentirali svoje delo in vlogo, ki jo imamo oz. bi jo morali imeti.

Podatek o 6000 raziskanih jamah zgovorno govori o prevotljenosti slovenskega ozemlja, hkrati pa tudi o delu, ki smo ga v teh letih organiziranega raziskovanja opravili slovenski jamarji.

Kot dežela matičnega krasa in dežela, kjer je vznikla nova znanstvena disciplina – jamoslovje ali speleologija le s težavo lovimo korak z razvitimi deželami zahoda. Že desetletja se trudimo ujeti korak z deželami, kjer se je jamarstvo začelo razvijati dosti pozneje, vendar razen nekaterih svetlih točk to le s težavo uspevamo. Sem v veliki meri sodijo odprave v manj znani kraški svet zemeljske oble.

Takorekoč ni dežele, kjer ne bi jamarji dali svoj delež k mednarodni speleologiji. Pred 10 leti smo v odpraverskem smislu storili takšen korak tudi v našem klubu in s tem zaorali pomembno brazdo v uveljavljanju slovenskega in jugoslovanskega jamarstva v mednarodnih speleoloških krogih. Temu je sledilo še več manjših odprav na evropski kras in slednjič v letu 1984 ponovno v kraški svet Južne Amerike. Slednja odprava je pomembno odjeknila v mednarodni speleološki javnosti in vnovič potrdila vrednote jugoslovanskega jamarstva. Ker menimo, da smo s tem prispevali pomemben delež tudi k afirmaciji naše dežele, naše neuvrščene politike in jugoslovanstva nasploh, smo sklenili ob svoji 100-letnici organizirati III. jugoslovansko jamarsko odpravo. Ob dejstvu, da je v alpinizmu, kot sorodni panogi to skorajda običajna stvar, smo se namenili narediti tak korak tudi v tretje. Obenem je odprava ena izmed osrednjih in najzahtevnejših organizacijskih zadev praznovanja 100-letnice. Prav gotovo bo njena izvedba zahtevna in odgovorna naloga za vse člane naše organizacije. Izvršni odbor Jamarske zveze Slovenije je zaradi izkušenj minulih dneh odprav poveril to zahtevno nalogo našemu klubu.

Oči jamarjev so bile odprte v dve smeri, vendar smo od ene zaradi izredno visokih stroškov že odvrgli pogled. Ostaja nam cenejša, vendar nadvse zanimiva in speleološko skrivnostna Mehika, ki ji pravi jamarški »El Dorado« in cilj mnogih jamarskih odprav iz vsega sveta.

Dežela je znana predvsem po raznolikosti kraškega sveta. Posebej znana so brezna ogromnih dimenzij (Sotano de Las Golondrinas, 376 m globoka vhodna dvorana dimenzij 100 x 300 m), a tudi vodoravne jame so zelo dolge. Najgloblja doslej raziskana jama v Mehiki je »Sistem Huautla« (1252 m). Poleg te je še 9 jam globljih od 500 m. Najdaljša jama je preko 55 km dolga »Sistema Purification«, nad 10 km dolge pa so 4 jame. Vendar je to le del tistega, kar skrivajo mehiška kraška prostranstva, ki se razprostirajo med vulkani, kristalnimi gorami in ravninami do morske obale Yucatana. Ob vseh teh dejstvih je lahko naš delež nadvse pomemben in odmeven, saj je kraških objektov več kot dovolj.

Odprava, ki jo bodo sestavljali člani našega društva ter drugih jamarskih društev v Sloveniji, naj bi štelila od 11 – 13 članov. V Mehiki bi ostali mesec dni in v tem času tudi raziskali in dokumentirali čim več jamarskih objektov. Ob vsem tem bodo tekale tudi vzporedne aktivnosti, ki bodo zaokrožile opravljeno delo na Mehikiških tleh.

Jamarski klub »Črni galeb« Prebold

Ob 100-letnici jamarstva

OB 100-LETNICI ORGANIZIRANEGA JAMARSTVA NA SLOVENSKEM IN JUGOSLOVANSKI JAMARSKI ODPRAVI »MEHIKA '88«

Človek si od nekdaj želi spoznati svet in njegove skrivnosti. Želja po odkrivanju neznanega ga vodi ves čas njegovega obstoja do vedno novih spoznanj in odkritij. Ob vseh teh prizadevanjih, ki so nas pripeljali do osvajanja vesolja in planetov, najvišjih gora in nas ovekovečila na področju znanosti in tehnike ne gre pozabljati na človekovo dejavnost v skrivnostnem svetu pod zemljo.

Mineva 100 let odkar je bila v Postojni s klubom »Antron« zaorana prva brazda organiziranega slovenskega jamarstva, ki ima v svojem bistvu pomembno nacionalno buditel in vsebino, saj je bilo ustanovljeno kot proti utež nemškemu društvu. Njegova ustanovitev je pogojena z vsesplošnim zanimanjem za kraški svet in njegove posebnosti, ki so bile predmet raziskav že več desetletij poprej in je bila posledica dolge razvojne poti, ki je dala našemu krasu mednarodni sloves. Še posebno sta k temu prispevali svoj delež svetovno znani lepotici Postojnska jama in Škocjanske jame ter znamenito presihajoče Cerkniško jezero.

Prvim pionirjem – raziskovalcem našega krasa, ustanoviteljem prvega slovenskega jamarskega društva in vsem poznejšim generacijam gre naprecenljiva zasluga, da lahko danes s ponosom obeležujemo ta visoki ljubelejši, ki je in mora biti istočnica še pogloblejše, požrtvovalnega in vsestranskega koristnega dela tudi v bodoče.

Slovenski jamarji, ki danes delujemo v klubih in društvih širom Slovenije smo v okviru svoje matične organizacije – Jamarske zveze Slovenije – postali nepogrešljivi del naše družbene stvarnosti. Minila so leta naše anonimnosti. Javnost vse bolj spoznava koristnost našega dela in naših prizadevanj, da ohranjamo, čuvamo in gospodarno izrabljamo bisere kraškega sveta.

Jamarsko dela ima vedno večje znanstveno in gospodarsko obeležje. S svojim znanjem in usposobljenostjo pa smo kos marsikateremu problemu na krasu in na drugih področjih. Smo borci za čisto in neoskrunjeno naravo in ob pomanjkanju zavesti onesnaževalcev jamskih objektov – ki odlagajo v jame in brežna produkta, ki ogrožajo biološko neoprečnost podzemeljskih voda, ki so mnogokrat vir pitne vode v naših domovih – poskušamo preprečevati tovrstno ekološko problematiko.

Vse bolj se jamarji pojavljamo v akcijah civilne zaščite in drugih obrambnih struktur. Tvorimo posebne enote, ki so s svojo tehniko in znanjem sposobne učinkovitih akcij pri reševanju ljudi iz visokih zgradb

Iz dela kolesarske sekcije

V soboto, 6. junija, je Kolesarki klub Merx Celje organiziral v spomin na pred leti tragično preminulega Vitka Vitanca gorsko dirko na Svetino. Udeležila sta se je tudi dva člana naše sekcije. V hudi konkurenci sta oba dosegla zadovoljive rezultate. Kos Črtomir se je uvrstil na 10. mesto, Jurc Rudi pa je bil še boljši, saj se je v svoji kategoriji uvrstil celo na drugo mesto. Smeh Srečko se je dirke udeležil le kot gledalec, ker ni uspel zbrati dovolj poguma in moči za start s kolesom.

V nedeljo, 7. junija, so bili kolesarji ponovno na startu, tokrat prvič na Celjskem maratonu. Kolesarski klub Merx je letos prvič organiziral poleg 80 km še krajšo, 35 km dolgo traso oziroma mali maraton, ki je veljal za lovotriko »Celjski kavlc.« Tega se

je udeležilo kar šest naših sodelavcev iz TOZD Radiatorji in sicer Odlazek Stan-ko, Planko Oto, Perkovič Drago, Lipar Zoran, Govek Valentin in Vengust Miran. Prevozili so ga brez problemov, na koncu pa so celo ugotovili, da je bil za njih nekoliko prekratek, tako, da bodo prihodnje leto preizkusili moči kar na velikem.

Večjega in seveda tudi težjega 80 km maratona pa



so se udeležili nekateri naši bolj izkušeni člani kolesarske sekcije. Gostečnik Ivo, Vončina Tanja, Jurc Rudi, Kolman Matjaž, Smeh Srečko, Kos Črtomir, Tominc Ivan, Audič Srečko, Selčan Vili in Gregorčič Emil so brez problemov zmogli dokaj naporno pot skozi Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Podplat, preko Vinske gore v Poljčane, Slovenske Konjice, Zreče in Celje, kjer je bil tudi cilj. Vsi udeleženci maratona, tako malega kakor velikega, so prejeli za opravljen podvig spominsko medaljo.

Za nekatere kolesarje, naše sodelavce je bil ta maraton prva tovrstna preizkušnja in prva medalja, ki so jo osvojili s kolesom. Iz pogovora z udeleženci pa je bilo na koncu moč skleniti, da sigurno ne tudi zadnja oziroma edina.



Srečanje z Abrahamom

V mesecu juniju je dopolnila 50 let naša sodelavka Milka Kučara iz TOZD Radiatorji. Našemu kolektivu je zvesta že od 16. 3. 1964 dalje. V vsem tem času si je zaradi svoje marljivosti in prizadevnosti pri opravljanju dela pridobila med sodelavci veliko prijateljev. Prav ti so ji ob jubileju pripravili presenečenje in ji izročili tudi spominsko darilo.



Milka Kučara (25. 6. 1937) – TOZD Radiatorji. Zaposlena v EMO od 16. 3. 1964.

Prenova bolnišnice v dveh letih

Odbor, ki vodi modernizacijo regijske bolnišnice v Celju, se je odločil za pospešeno delo in čimprejšnji zaključek akcije, tako tudi za porenitev velike solidarnostne pobude. Zdaj gre za to, da bo nalogo do konca izpeljal ljubljanski Smelt, zaključil pa bi jo naj v dveh letih. Za uresničitev te naloge bodo potrebovali okoli 13,5 milijarde dinarjev, od tega letos okoli 9 milijard, prihodnje leto pa preostanek. V tej številki je tudi okoli 4,2 milijard dinarjev za opremo. Tak načrt seveda zahteva, da bodo obveznosti vseh, ki sodelujejo v tej veliki akciji, tudi povsem izpolnjene. To tudi pomeni, da naj bi zaostankov v plačilih ne bilo, in da bodo morali biti v celoti izpolnjeni ne samo družbeni dogovori, ki veljajo predvsem za občine, marveč tudi dela ob prostih sobotah, oziroma zaslužki za takšne dneve, ki bodo namenjeni moderniza-

ciji bolnišnice in še drugi prispevki, med katerimi so prav tako pomembni deleži občanov, organizacij in drugih. Pri potrebne in druge opreme.

vsem tem pa odbor še računa na razumevanje zlasti poslovno uspešnejših kolektivov, ki naj bi sodelovali pri nabavi in seveda plačilu

Usmeritve v kadrovski politiki

Sindikalne organizacije so dolžne, da v svoje programe dela vgradijo tudi skrb za uresničevanje postavljenih ciljev na področju razvoja kadrov. Preverijo naj obstoj planov razvoja kadrov lastne OZD oz. vzpodbudijo sprejem teh planov, ki morajo biti sestavni del plana razvoja OZD. Spremljajo naj sprejemanje uresničevanja ukrepov za usposabljanje lastnih kadrov, v tem okviru pa študentsko politiko ter možnosti za razvoj nosilnih kadrov podredijo svojim razvoj-

nim potrebam. Vztrajajo naj tudi na pravočasni izdelavi oz. uresničevanju programov preizposlitve, prekvalifikacije in dokvalifikacije tehnoloških in ekonomskih viškov – odgovorni nosilec mora biti ob uvajanju novih proizvodnih programov, novih tehnologij in racionalizacije poslovanja predvsem OZD sama.

Aktivnejši in dosledno odgovorni morajo biti do ocenjevanja vodilnih in vodstvenih kadrov, predvsem na osnovi uresničevanja ciljev, postavljenih s plani razvoja OZD ter do usposabljanja kadrov in ustvarjanja pogojev za profesionalni razvoj in napredovanja sposobnih delavcev. Čimprej je treba v vsaki OZD uveljaviti SaS dejavnosti z vgraditvijo optimalnih razponov v vrednotenje zahtevnosti del in adekvatno vrednotiti zahtevnost del ter nagrajevanje kreativnih kadrov. Posebno pozornost je nameniti zaposlovanju ženske delovne sile in mladih kadrov, predvsem ob

Odšli v pokoj



Viktor Pavšnar (3. 8. 1936) – TOZD Posoda, obrat kovinske predelave, alu oddelek. Zaposlen v EMO od 1. 9. 1950. Upokojen 29. 6. 1987.



Alojz Kumerč (6. 5. 1927) – TOZD Posoda, obrat emajlirnica, skupina za pripravo žgalnega orodja. zaposlen v EMO od 14. 6. 1957. Upokojen 30. 5. 1987.

EMO PRVAK V BALINANJU

Pred kratkim se je končal spomladanski del tekmovalni v balinanju v občinski ligi. V hudi konkurenci je ekipa naših balinarjev, ki so jo sestavljali Lapan Ivan, Buser Anton, Šrot Ivan, Vanovšek Viki in Peternel Franjo osvojila odlično prvo mesto. Vrstni red ostalih ekip: Žična, Železarna, Klima, Kovinotehna, Obnova in Gradis. Pripomniti velja, da so bile vse ekipe izredno močne, nekatere kot npr. Kovinotehna, pojačane s člani celjskega balinarskega kluba, za ekipo Železarna pa je tako znano, da je pri njih balinanje tako rekoč doma in da ne vsakem tekmovalju sodijo med favorite. Drugi del tekmovalni bo na sporedu jeseni.

sprejemu na delo in v odnosu mentorjev do delavcev, ki prihajajo iz šol. Pospešiti je treba formiranje komisij za priznanja in odlikovanja, da bi tudi z moralnimi spodbudami nagrajevali prizadevnost pri delu.

Naše črne točke

Disciplinski ukrepi izrečeni v mesecu maju

EMOKONTEJNER

Gračner Alojz – odklonitev del in nalog, neopravičeni izost. z dela – javni opomin, Dujakovič Nenad – zapuščanje del. mesta – opomin, Josipovič Ljubisav – zapuščanje del. mesta in DO – javni opomin, Ibralič Ferid – neopravičeni izost. z dela – prenehanje del. razmerja, odl. za čas 3 mesece, Braba Tomislav – zapuščanje del. mesta in DO – opomin, Špiljak Alojz – nepravilen odnos do sodelavcev – javni opomin, Biglez Branko – zamujanje na delo – opomin, Koljič Nijaz – neopravičen izost. z dela, malomaren odnos do dela – opomin, Bekič Milan – malomaren odnos do dela – opomin, Milovac Drago – neopravičen izostanek – opomin, Ašanin Milomir – neopravičeni izostanki z dela, povzročanje nereda – prenehanje del. razmerja odl. za čas 12 mesecev, Brenko Stanko – neopravičeni izostanki z dela – javni opomin.

VZDRŽEVANJE

Potočnik Silvo – zapuščanje del. mesta – opomin, Vodišek Rudi – vinjen na delu, neopravičen izostanek z dela – prenehanje delovnega razmerja, Ramšak Maksimiljan – vinjen na delu – prenehanje delovnega raz. odl. za čas 2 meseca, Podvornik Bogdan – nepravilen odnos do dela – opomin, Remškar Ivan – odklonitev del in nalog – javni opomin.

RADIATORJI

Stiplovšek Marjan – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje del. razmerja, Čarnernik Miran – neopravičen izostanek z dela – opomin, Smrečnik Maks – vinjen na delu – javni opomin.

ODPRESKI

Trnar Jože – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 6 mesecev.

ORODJARNA

Kajta Peter – kraja – prenehanje delovnega razmerja, odl. za čas 12 mesecev.

Pravna služba

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE

IZVOLJENO NOVO VODSTVO – Mladi so na volilno-programski seji občinske konference ZSMS, 26. maja, razpravljali o vseh vprašanjih, ki tarejo mlade ljudi, izvolili novo vodstvo občinske organizacije ZSMS in podelili srebrni znak. Spregovorili so o izobraževanju, ki naj bi bilo predvsem kakovostnej-

še, pripravištvu, ekologiji, problematiki dela osnovnih organizacij v krajevnih skupnostih, šolah in organizacijah združenega dela, mladinskem prostovoljnem delu, dejavnosti družbenih organizacij in društev, kmetijstvu, spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu in še nekaterih drugih vprašanjih.

Poudarili so slabšanje družbenoekonomskega položaja, ki se tudi v prihodnje ne bo izboljšal, in ogrožen razkorak med zapisanim in dejanskim. Ko so mladi iz združenega dela govorili o gospodarskih problemih in ukinjanju nerentabilne proizvodnje, so menili, da je izhod samo v prehodu na kvalitetnejše delo ob boljši tehnologiji in ustreznejši kadrovske sestavi. Programe, ki nimajo perspektive, ki ne prinašajo visokih dohodkov, ki onesnažujejo okolje in proizvajajo invalide, je po njihovem mnenju potrebno spremeniti ali zavreči. Sicer pa bi delovne organizacije in vodstva v njih morali imeti večjo samostojnost. Direktor, ki predloži svoj program in ga delavci s tajnim glasovanjem potrdijo, mora meti pravico, da po svoji presoji zbere okoli sebe najboljše delavce, ki bi lahko največ prispevali k uresničitvi programskih ciljev. Po preteku poslovnega leta pa bi delavci morali oceniti uspešnost tako sestavljene ekipe. Uspešne ekipe naj bi moralno in materialno stimulirali, za neuspešne pa ugotavljali odgovornost.

Predlagali so tudi pripravo problemske konference o položaju kmetijstva in mladih v kmetijstvu ter okroglo mize o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu. Večja naj bi bila tudi povezanost z družbenimi organizacijami in društvom, za aktiviranje čim večjega števila mladih v vseh okoljih pa bi bilo potrebno poiskati bolj učinkovite oblike in metode dela.

Za predsednico občinske konference ZSMS so izvolili Nevenko Mulej, za podpredsednika pa Aleksandra Cmoka. Poleg teh so izvolili še 18 članov predsedstva občinske konference ZSMS. Na seji so podelili tudi srebrni znak. Za aktivno delo so ga prejeli: Brane Mlakar, Jožica Kristan, Tine Žnidar, Miroslov Petrovec, Franc Pesar, Plesni ansambel IGEN in APZ Boris Kidrič.

Na seji so podelili tudi srebrni znak. Za aktivno delo so ga prejeli: Brane Mlakar, Jožica Kristan, Tine Žnidar, Miroslov Petrovec, Franc Pesar, Plesni ansambel IGEN in APZ Boris Kidrič.

Kadrovske vesti

od 1. 5. 1987 do 31. 5. 1987

Sprejeti na delo:

KOS Jože, OCVIRK Srečko, ŠKORJANC Bojan, VOLAVC Stanko, BAJDE Ivan, MUŠKOTEVC Džoni, GREGORC Peter, HRIBERŠEK Pavel, JANČIČ Martin, ROŽIČ Danijel, NOVAK Franc – vsi TOZD Posoda; PUŠNIK Ciril – TOZD Radiatorji; POPOVIČ Sretko, URBANIJA Roman, TURNŠEK Rajko, SRDIČ Draško – vsi TOZD Kontejner; POČIVALŠEK Marko – TOZD Kotli; MLEKUŠ Ivan, CEHNER Roman – oba TOZD Vzdrževanje; KOLANDER Jože – DSSS – inženiring; ŠKORJANC Alojzija – DSSS – spl. sl.; LESIČAK Miliča, RAZGORŠEK Mojca – obe TOZD Posoda.

Iz DO so odšli:

UŽMAH Marija, ŠPEGEL Jože, ŠALAMON Mihael, RAMŠAK Milan, VREČER Srečko, VURUNIČ Mladen, VUK Ivan – vsi TOZD Posoda; HORVAT Igor – TOZD Kotli; RAKOVNIK Avgustin, ČATER Jože, LUŽAR Srečko – vsi TOZD Radiatorji; HOHNJEC Sebastijan – TOZD Kontejner; SLEMENŠEK Pavel – TOZD Vzdrževanje; MAJCEN Mirko – TOZD Kotli; SKOČIČ Suljo – DSSS – nabava; VALANT Stane – DSSS – razvoj; KOLAR Jože – DSSS – nabava.

UPOKOJILI SO SE:

KOLŠEK Jožica 17. 2. 1936–5. 5. 1987, ROJC Justina 4. 10. 1936–30. 4. 1987, COCEJ Terezija 23. 9. 1934–15. 5. 1987 – vsi TOZD Posoda; DOBOVŠEK Jožica 23. 2. 1935–20. 5. 1987 – DSSS – rač.sl., FOJS Ivan 29. 9. 1928–30. 4. 1987 – Orodjarna, PERGAMOŠ Alojz 14. 6. 1932–26. 3. 1987 – Odpreski.

PREMEŠČENI IZ TOZD-a V TOZD

OCVIRK Franc iz Kontejner v DSSS-PT, OBREZA Roman iz Kontejner v DSSS-PT, ŽAGAR Zvonko DSSS Inženiring v DSSS Razvoj.

POROČILE SO SE:

LAINŠČEK Tatjana – JAHIRI TOZD Posoda, JAGER Edita – DOBOVIŠEK TOZD Posoda.

Sprememba priimka:

KRAŠOVC Marjana – ŽIBRET-KRAŠOVEC Marjana DSSS.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage mame

ZORINIČ Cecilije

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz TOZD Radiatorji za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti, članom industrijskega galskega društva EMO pa se zahvaljujem za denarno cvetje.

Žalujoči sin Josip
z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

Amalije POKLŠEK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za izraze sožalja, darovani venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoča hči
Neža TRATNIK

Emajlirec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne organizacije EMO Celje in ga prejema vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišej: AERO Celje.

Humor

Savinjčan pošlje sina k sosedu, da bi jim posodil kladivo. Sin se kmalu vrne brez kladiva.

»Noče ga posoditi, ker pravi, da se bo preveč obrabilo.«

Oče: »Kakšen skopuh je! No, pojdi v klet in prinesi našega!«

- 0 -

Franci, kmet doma s trdne kmetije, se je že precej v letih oženil z Anico. Šest dni po poroki jo je vsako noč božal po ritki in ji govoril:

»O moja njiva nezorana!«

Sedmo noč pa je Anici prekipelo:

»Veš kaj, Franci, če danes ne boš začel orati, grem jutri v zadrugo!«

- 0 -

V kavarni sedita dva emovca, ki slavita po svoji skoposti, v nasprotnem kotu pa privlačna plavalaska:

Enemu je izredno všeč a pripomni:

»Čakam, da plača kavo, šele potem se ji bom približal!«

- 0 -

Marjana pride domov in pravi možu:

»Dragi, danes sem pa prvič vozila avto.«

»In?«

»Ali hočeš, da ti to sama opišem, ali bi rajši o tem bral jutri v časopisu?«

- 0 -

»Vinko je šel na Brezje. Ko je prišel iz cerkve je zapil:«

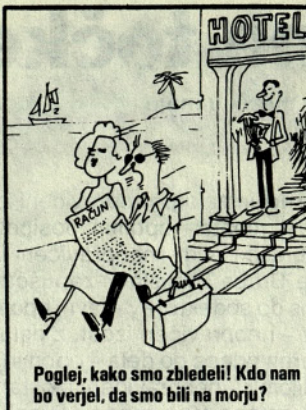
»Spet bom hodil, spet bom hodil!«



Pri nas so tako velike porcije.



Torej, imeli ste eno napačno prehitevanje, dve vožnji skozi rdečo luč, tri nepravilna parkiranja, dve neupoštevanje prednosti



Poglej, kako smo zbledeli! Kdo nam bo verjel, da smo bili na morju?



Ljudje so ga najprej čudno gledali nato pa vprašali, če se je zgodil čudež.

»Ne, ne, le en hudič mi je medtem ukradel moped,« odgovori Vinko.

- 0 -

»Si že slišal, Marjan iz Šentjurja je nehal kaditi.«

»Ja, ali je kaj takega sploh mogoče?«

»Je, je, svojo zadnjo cigareto si je prižgal na bencinski črpalki!«

- 0 -

Miloš iz Hudinje svojemu prijatelju iz Nove vasi:

»Ti pa veliko vadiš na trobento.«

»Človek mora vedeti kaj hoče!«

»In kaj hočeš?«

»Stanovanje ljudi, ki stanujejo poleg!«

- 0 -

»Andrej, rekel si, da mi boš pokazal naravne lepote Gorenjske, sedaj pa to hočeš od mene...«

- 0 -

Savinjčana obišče prijatelj in vidi, da ta trga tapete z zida.

»Ali boš dal nove tapete?«

»Ne, selim se.«

- 0 -

Gost: »Natakar, v moji juhi je muha!«

Natakar: »Nikar se ne razburjajte, saj ne bo mnogo pojedla!«

- 0 -

»Ali veš, da sem odkril odlični posel?«

»Kaj pa delaš?«

»Prodajam golobe pismo-noše.«

»In?«

»Kpil sem samo dva, zjutraj ju prodam, do večera pa sta že doma.«

- 0 -

»Aha, smo vas dobili! Garazo ste postavili na črno!«

»Saj imam gradbeno dovoljenje za stanovanjsko hišo, ampak zaradi stalnih podražitev je iz tega nastala samo garaža...«

- 0 -

»Ne vem draga Lidija, če se mi bo posrečilo pridobiti tvojo ljubezen.«

»Zakaj pa ne? Do sedaj se je to posrečilo že vsakomur.«

- 0 -



— Za ves regres si kupil srečke! Si nor?

— Sploh ne. Sedaj imam vsaj majčkeno možnost, da grem na počitnice.

Trije Slovenci so se zmedli za piknik.

Primorec je obljubil, da bo prinesel pršut, Dolenjec je obljubil, da bo prinesel cviček, Gorenjec pa je obljubil, da bo pripeljal brata...

- 0 -

Savinjčanka pravi možu: »Hočem novo garderobo. Mojim starim oblekam se smejijo že vsi sosodje.«

»Pospravi najine reči v kovčke. Selili se bomo. To bo ceneje.«

- 0 -

»In kakšno darilo ti je dal tvoj dragi?«

»25 delni servis.«

»Kakšen pa je ta servis?«

»En kozarec in 24 sla-mic.«

- 0 -

»Pusti me Janez, svojo nedolžnost bom branila do zadnjega!« zavpije Mira.

»Potem pa je ravno prav - danes smo enaintridesetega,« odvrne Janez.

- 0 -

»Bi ti poklicala mamo, če bi te poljubila,« vpraša Matjaž mlado sodelavko Urško.

»Ali bi rad tudi njo?« odvrne mladenka.

Rešite za zabavo

DRAGA MOJA KO DRUGEGA LJUBIŠ SE KE DAJ SPOMNIS NA ME ALI TE....	HRVAŠKA POPEVKARICA ERKER	RAZPRAVLJALEC	FRANCOŠKI FILOZOF (PIERRE)	JAPONSKI DENAR	ZUPAN VLADO	MESTO V GRŠKI POKRAJINI EPIR	HRVAŠKI SKLADATELJ (BLAGOJE)	OSEBNI DOHODEK	GRM NA KATEREM USPEVAJO LEŠNIKI	SLOVENSKI PISATELJ (ANTON)
SLOVENSKI PREGOVOR: VSAK JE...										
TROPSKI TEMEN LES					TOMAŽ REBOLJ AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)			SIMON GREGORČIČ ABRAHAMOV SIN		
KRALJEVIČ IZ MAHABHARATE				IGRAL V PORTOROŽU SLOV. PESN. (MAJDA)						
ODISEJEV OTOK						POLITIČNO ZATDIŠČE ČATER IVAN				
DRAMA SLOV. PISATELJ ANGELA CERVENKA							GORSKI REŠEVALNI ČOLN			
HRIBOVITO PODROČJE V JUŽNI BELGII							SLOVENSKI PISATELJ (JANKO)			

- SLAVI -



MORJE LETOS, ZA GLOBOKE ŽEPE